ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган.

№ 68 (6258)
АПРЕЛИИН 7
СУББОТО
1951 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

БОЛЬШЕВИСТСКЭ ШҮҮМЖЭЛЭЛ БА ӨӨРЫГӨӨ ШҮҮМЖЭЛЭЛ ҮРГЭНӨӨР ДЭЛГЭРҮҮЛЭЕ

...тиин областной комитедэй ...дэхи пленум хадаа ВКП(б)-...комой хүдэлмэри тухай ...эр абаhан дэлгэрэнгы тог-...согоо большевистскэ шүүм-... ба өөрыгөө шүүмжэлэлые ...ной партийна организаци до-...нөөр дэлгэрүүлхэ шухала ...онсолон тэмдэглээ. Плену-... партийна активай суглаа-...бюрогой заседанинууд дээрэ ...ой большевистскэ шүүмжэ-... өөрыгөө шүүмжэлэл дэлгэ-... ябадал хангахыень, партий-...етскэ ба ажахын органуудай ...рниин дутагдалнуудые, ал-...дые элирүүлhэн хүдэлмэ-...дые али болохоор дэмжэ-...ыень ВКП(б)-гэй обкомой ... горкомуудые, райкомуудые ...комуудые ВКП(б)-гэй обко-...енум уялгалhан байна.

...лмэриин дутагдалнуудые ба ...дые элирүүлэн зайсуулха ...да зорюулагдаhан шүүмжэ-... өөрыгөө шүүмжэлэл дэлгэ-...гүй hаа, бидэнэр урагшаа ...а шадахагүйбди гэжэ боль-...дэй парти, нүхэр Сталин ...г. Большевистскэ шүүмжэ-... өөрыгөө шүүмжэлэл хадаа ... хүгжэлтын хуули ёhон, ...дые большевистскээр хү-...гын ба партийна, советскэ, ... органуудай хүдэлмэрине ...шэгүйгөөр hайжаруулгын ...hан метод мүн.

...ти, большевигүүд, манай ... үнэн сэхэ бүхы хүдэлмэри-... ажалша элементнүүд ма-...дэлмэриин дутагдалнуудые ...кэ байг лэ,—гэжэ нүхэр ... хэлэнэ,—**манай хүдэлмэри-... манай байгуулалтада тогтон-...нги, гутанги байдалай бай-... тулада, манай бүхы хүдэл-... манай бүхы байгуулалтын ... үдэртэ hайжархын ба ам-...удhаа амжалтануудта даб-... тулада манай дутагдалнуу-...садхаха замуудые хараалжа ...».**

...мэриингөө алдуунуудые ба ...алнуудые даллалха нюуха-...рин тэдэнийе зоримгойгоор ...эн, большевистскээр усад-...эшэ большевик бүхэнэй уял-... Большевистскэ шүүмжэлэл ...hанаа амар байлгые, бэеэ ... ябадалые зайсуулха зэб-...шэ. Большевистскэ шүүм-...ые ба өөрыгөө шүүмжэлэлые ...үлхэ гээшэ партийна орга-... бүхэнэй, партийна хүтэл-...гшэ бүхэнэй шухала уялга ...

...П(б)-гэй обком област-...партийна организаци дотор ...вистскэ шүүмжэлэл ба ... шүүмжэлэл дэлгэрүүлхэ ... хангаагүй гэжэ партиин ...ной комитедэй дүрбэдэхи ... тэмдэглэhэн байна. Мүн ...(б)-гэй обком, зарим айко-... райкомууд, горкомууд шүүм-... ба өөрыгөө шүүмжэлэл дэл-...хэ ябадал хангаагүй гэжэ ...дай партийна конференци-... дээрэ ба партийна активай ...ануud дээрэ хэлэгдэhэн байха ...

...П(б)-гэй Байкало-Кударын ...ой хүтэлбэрилхы хүдэлмэри-... аймагайнгаа ажахын зарим ...тануудай удхашанарые ...үлүүсэ сэгнээд, заримдаа хүдэлмэриингөө дутагдалнуудые харадаггүй байгаа гэжэ тус аймагай партийна конференци дээрэ заагдаа. Шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлэй багаар дэлгэрүүлэгдэдэг дээрэhээ аймагай партийна организаци дотор туйлаhанаараа hанаагаа амарха, дутагдалнуудые элирүүлхэгүй ябадал олон ушарта гарадаг байгаа.

ВКП(б)-гэй Улан-Удын горком болбол дороhоо гарадаг шүүмжэлэлдэ олонхи ушарта анхаралаа табинагүй, зарим предприятинуудай ба тэдэнэй хүдэлмэрилэгшэдэй хүдэлмэриин ехэнүүд дутагдалнуудые элирүүлдэг рядовой коммунистнуудай олодахин хэhэн шүүмжэлэлые хараадаа абапагүй гэжэ городской партийна организациин партийна активай суглаан дээрэ заагдаhан байна. Хэрбээ партиин горком шүүмжэлэлдэ анхаралаа хандуулдаг байгаа hаань, тэрэнэй бүхы хүдэлмэри нилээд ехэ үрэтэй байха hэн, хүдэлмэриингөө ехэнүүд дутагдалнуудые ба алдуунуудые усадхан, хүдэлмэридөө амжалтануудые туйлажа шадаха hэн гэжэ активай суглаанда хабаадагшад хэлэhэн байна.

Шүүмжэлэлэй зүб байhые ба гаргаhан алдуунуудаа тоогүй олодахин мэдэрдэг аад, алдуунуудаа заhаха хэмжээнүүдые абадаггүй хүдэлмэрилэгшэд манайда үшөөл үзэгдэдэг гээшэ. Шүүмжэлэлдэ нигэжэ хандалга хадаа бодото дээрээ шүүмжэлэлые хабшаhан ябадал мүн. Шүүмжэлэлдэ нигэжэ буруугаар хандадаг ябадалые эрид усадхаха, шүүмжэлэлэй ёhоор түргэн хэмжээ абадаг, ажал хүдэлмэрээ hайжаруулдаг болохо шухала.

Партиин областной комитедэй дүрбэдэхи пленум хадаа ВКП(б)-гэй ЦК-гэй шиидхэбэринүүдые хүтэлбэри болгон, партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэриин хэмжээе дээшэлүүлхэ, арадай ажахын бүхы hалбаринуудые болон республикын культурые хүгжөөхэ ехэнүүд зорилгонуудые областной партийна организациин үмэнэ табиhан байна.

Партийна организаци бүхэн большевистскэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл дэлгэрүүлхэ шухала услови байгуулха, партийна ниитын эдэбхи үүсхэлые али болохоор хүгжөөхэ, рядовой коммунистнуудай шүүмжэлэлнүүдтэ ба дурадхалнуудта анхаралтайгаар хандаха ёhотой. Тиин партидотрой ба ниитэ-политическэ бүхы хүдэлмэриин хэмжээе саашадань дээшэлүүлхэ, ажахын ба культурын бүхы hалбаринуудые хүтэлбэрилхэ методуудээ хэлбэришэгүй hайжаруулха шухала.

Шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл хадаа манай хүгжэлтын хүсэн, коммунизмын түлөө тэмсэлдэ манай партиин шухала зэбсэг мүн. Большевистскэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлые дэлгэрүүлхэ гээшэ бүхы партийна организацинуудай тон шухала зорилго болоно.

Хүдөө ажахын хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөн

Апрелиин 5-най заседани

Колхозуудай түрүүлэгшэнэрэй, аймгүйсэдкомуудай хүдөө ажахын таhагуудые даагшадай ба МТС-үүдэй директорнуудэй республиканска зүблөөн дээрэ ВКП(б)-гэй обкомой секретарь нүхэр А. У. Хахаловай элидхэл хэhэнэй hүүлээр үгэ хэлэлгэ эхилhэн байна.

Байкало-Кударын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, СССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр Сычев түрүүлэн үгэ абаад, нигэжэ хэлэбэ:

— 1949 ба 1950 онуудта манай республика ниитын малажал хүгжөөхэ түсэбөө нэгэшье түрэлэй малаар дүүргээгүй. Зарим колхозуудта энэ хугасаа соо малайнь тоо толгой хороhон байха юм. Энэ юун дээрэhээ болооб? Энээндэ бидэнэр зэмэтэйбди. Колхозуудые муугаар хүтэлбэрилhэнhөө, малажал хүгжөөхэ хэрэгтэ харюусалгагүйгөөр хандаhанhаа болоо.

— Республикын хүдөө ажахын Министерствын зүгhөө хангалтагүйгөөр хүтэлбэрилhэнhөөнь, малай тэжээлэй бата бэхи база байгуулга хангаагүйhөөнь шалтагаалан, малажалдамнай нимэ байдал тохёолдоо,—гэжэ Түнхэнэй аймагай «Красный пахарь» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Байбородин шүүмжэлбэ.

Тэрэшэлэн нүхэр Байбородин аймагай ба республиканска худалдаа наймаанай зарим организацинуудай муугаар хүдэлмэрилhые тэмдэглээ.

Кяхтын аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Лазарев аймагай советскэ, хүдөө ажахын органууд ба республикын хүдөө ажахын Министерствын муугаар хүдэлмэрилдэг байhые шүүмжэлхэ зуураа, нигэжэ хэлэбэ:

— Үнгэрэгшэ жэлэй эсэстэ **манай колхоз томодхогдоо hэн. Мүнөө барилгануудые хэхэ, колхозойнгоо центрые болбосон болгохо, малай байра бариха шухала байна. Эдэ хүдэлмэринүүдые эхилхын тула түсэб хэрэгтэй. Теэд, түсэб табилгадампай хүдөө ажахын органууд туhаламжа үзүүлнэгүй.**

—**Хүдөө ажахын Министерствын муугаар түсэблэдэгыень манай станциин жэшээ дээрэhээ харуулжа болохо. Үнгэрэгшэ жэлдэ үбhэ сабшалгын түсэбые гурба дахин таhалжа үгөө hэн. Энэ жэлдэ бүхы тракторнуудаа үбhэ сабшалгада табиха ёhотой аад, сенокосилка, тармууршье үгы байнабди. Министерство мүнөө болотор нимэ машинануудые манда үгөөдүй,** — гэжэ Кяхтын МТС-эй директор нүхэр Далбаев шүүмжэлбэ.

Мухаршэбэрэй аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Бродников, Бичурын МТС-эй директор нүхэр Нетесов ба бусад үгэ хэлээ.

Апрелиин 6-най заседани

Хүдөө ажахын хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөн дээрэ ВКП(б)-гэй обкомой секретарь нүхэр А. У. Хахаловай элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэ үргэлжэлөө.

Прибайкальска аймагай Хрущёвэй нэрэмжэтэ томодхогдоhон колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Белоусов үгэ хэлэбэ.

hүүлээрнь Сэлэнгын аймагай XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Герасимов ниитын ашаг шэмэтэ малажал хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбэй хангалтагүйгөөр дүүргэгдэжэ байhые тэмдэглээ.

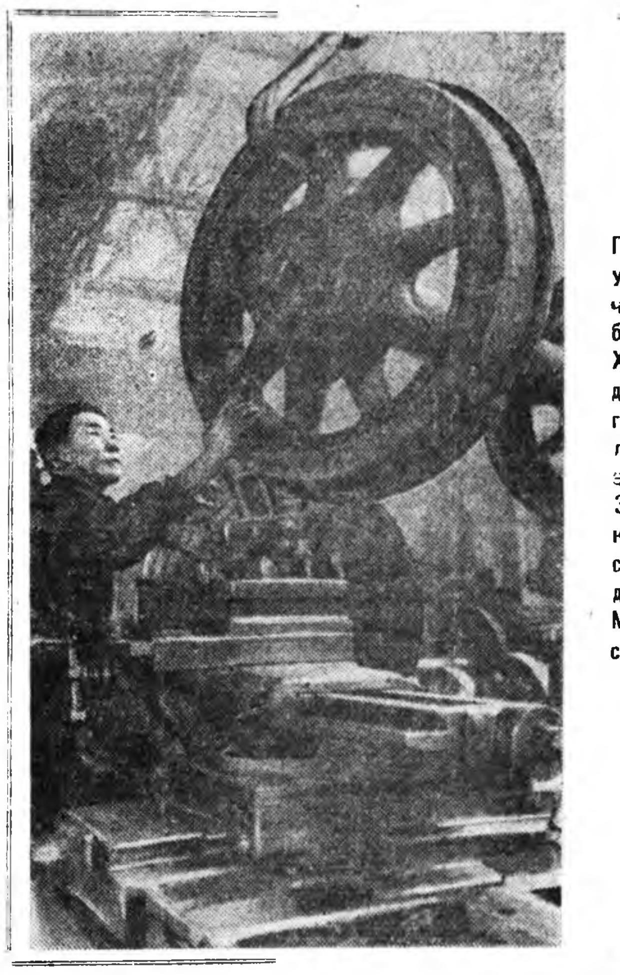
—Тус түсэбые дүүргэхэ хэрэгтэ үбhэ тэжээлэй база шухала үүргэ дүүргэхэ байна. Теэд, энэ асуудалда олохон колхозууд ёhо тэдыгээр хандадаг байха юм. Энээнэй урда тээ республикын колхозуудта герасимовска звенонууд бии байhан аад, мүнөө үгы болошоо. Тиимэ звенонуудые дахин бии болгожо, малдаа элбэг ехэ тэжээл бэлэдхэхын түлөө тэмсэхэ шухала. Тэжээлэй бата бэхи база байгуулга — тон шухала зорилго мүн.

Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, Социалистическэ Ажалай Герой нүхэр Бубеев, Хэжэнгын МТС-эй директор нүхэр Игнатьев, Мухаршэбэрэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Михайлов, Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Банзарон ба бусад хамта 35 хүн үгэ хэлээ.

Зүблөөндэ хабаадагшад арадуудай агууехэ вождь нүхэр И. В. Сталинда эльгээхэ бэшэгые нэрьемэ альгаташалгаар угтажа, нэгэн hаналаар баталан абаба.

Энээгээр хүдөө ажахын хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөн дүүрээ.

МАЙН УРДА ТЭЭХИ МҮРЫСӨӨН

☆

Ленинэй ордента ПВЗ-гэй цехүүдтэ Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөн үдэр бүри үргэдэжэ байна. Хүдэлмэришэн бүхэн дээшэлүүлэгдэhэн уялга абаад, тэрэнээ үлүүлэн дүүргэхын түлөө эршэтэйгээр тэмсэнэ. Зураг дээрэ: паровозоколесно цехын халаан соогоо 2 нормо дүүргэдэг стахановец Николай Макаров колёсно парые станогто тодхожо байна.

М. Минеевэй фото.

☆ ☆

Амжалтануудаараа hанаагаа амархагүй

Барилгын материалнуудай Занграйн комбинадай (директорынь нүхэр Е. Г. Злобин, парторганизациин секретарь нүхэр Евсюков) коллективэй гэшүүд Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлэн, ажал хүдэлмэри дээрээ толотомо амжалтануудые туйлажа байна. Энэ жэлэй нэгэдэхи кварталай түсэбые тэдэнэр мартын 5-да дүүргээд, мүнөө хоёрдохи кварталайнгаа түсэб дүүргэжэ эхилээ.

Үнгэрэгшэ 3 hара соо тэдэнэр түсэбhөө гадуур 283 мянган түхэригэй продукци бүтээн гаргаад, коммунизмын асари ехэ барилганuудта эльгээhэн байха юм. Тус коллектив туйлаhан амжалтануудаараа hанаагаа зааханшье амарангүй, мүнөө үшөө ехэ дэбжэлтэтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна. Тэдэнэр бүгэдэарадай hайндэр — Майн 1 хүрэтэр хахад жэлэйнгээ программые дүүргэхэ зорилго урдаа табинхай.

Партийна эхин организациин секретарь нүхэр Евсюковой хүтэлбэрилдэг, модо хюрөөдэлгын цехынхид Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөө түсхэhэн байха юм. Тиин, эдэнэр мүрысөө толгойлон, тэрээндэ түрүү hуури эзэлжэ ябана. Гансахан марг hара соо тус цех 388 кубометр эрхим шанартай барилгын модо түсэбhөө гадуур бэлэдхэн, социалистическэ Эхэ ороидоо бэлэглээ.

Тус цехын хүдэлмэришэд нүхэд Е. Занграева, А. Филинова, В. Долгов болон бусад үдэртөө 2—3 нормо дүүргэдэг стахановецууд болонхой. Мүн модо бэлэдхэл дээрэ хүдэлмэрилдэг модошод С. А. Афанасьев ба бусад ажалай бүтээсые 29—30 процентээр дээшэлүүлэн хүдэлмэрилжэ, мүрысэгшэдэй түрүү зэргэдэ ябалсана.

Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ оролсоогүй хүдэлмэришэн тус коллективэй гэшүүдэй дунда байхагүй. Партийна болон профсоюзна организацинууд мүрысэгшэдэй абаhан уялгануудаа дүүргэхэ хэрэгтэнь саг үргэлжэ туhалхаhаа гадна, хүдэлмэришэдэй дунда агитационно-ойлгуулламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулна.

П. Хантаев.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

СССР-эй авиационно промышленностиин министр нүхэр М. В. Хруничевые Ленинэй орденоор шагнаха тухай

СССР-эй авиационно промышленностиин Министр нүхэр М. В. Хруничевэй түрэhөөр 50 наhатайтой дашарамдуулан, мүн авиационно промышленностиин талаар ороной үмэнэ тэрэнэй бэелүүлhэн габьянуудые тэмдэглэн, нүхэр Михаил Васильевич Хруничевые Ленинэй орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ
Н. ШВЕРНИК.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь
А. ГОРКИН.

Москва, Кремль. 1951 оной апрелиин 3.

БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ДЕПУТАДУУДАЙ АНХАРАЛДА

БМАССР-эй гурбадахи зарлалгын Верховно Соведэй нэгэдэхи сесси 1951 оной апрелиин 7-ной 15 часта, Соведүүдэй II Байшангай ...ска зал соо нээгдэхэнь.

БМАССР-эй Верховно Соведэй сессидэ ерэhэн депутадуудые ...рапилга Соведүүдэй 1-дэхи Байшангай 2-дохи дабхарай № 54 ...одо болохо байна.

...17, 5-86 гэhэн телефонуудаар хандахада болохо.

Советскэ Союз дотор

КУЛЬТУРЫН УНИВЕРСИТЕТ

ТОМСК. (ТАСС). Студентнүүдтэ зорюулагдан Томскдо культурын университет нээгдээ. Түрүүшын занятидань мянга үлүүтэй хүн байлсаба. Залуушуулай культурые шудалан абалгын удхашанар тухайда доцент Копнин элидхэл хээ. Тэрэнэй hүүлээр, ородой классическа хүгжэмэй бүхэдэлхэйн удхашанар тухай лекци соносогдоо.

Университедынь жэл хахадай программатай байна.

НЮТАГ БҮРИИН hОНИНУУД

☆ «Восток» гэжэ Главкамчатрыбпромой траулерай команда Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ ехэ амжалта туйлаа. Тралмейстер Палкинай вахта жэлэйнгээ түсэбые дүүргэбэ. Траулерай экипаж жэлэй эхинhээ хойшо 81 мянга гаран пүүд загаhа барижа, орондоо үгөө. Мүнөө тус экипаж жэлэй эсэс хүрэтэр 130 мянган пүүд загаhа бариха гэhэн социалистическэ шэнэ уялга абанхай.

* * *

☆ Уралвагонзавод, Ново-Тагильска металлургическа завод ба Доодо Тагилай бусад предприятинууд дээрэ, асари ехэ гидроэлектростанцинуудай ба каналнуудай барилгашадта зорюулан библиотеэнүүдые бэлэдхэжэ эхилээ.

Урда-Украинска каналай барилга дээрэ

Урда-Украинска ба Хойто-Крымскэ каналнуудай барилгын ахалагша инженер В. Н. Симаковтой хөөрэлдөөн

1951 он хадаа Каховско гидроэлектростанци, Урда-Украинска ба Хойто-Крымскэ каналнуудай барилгын бэлэдхэлэй хүдэлмэриин жэл болоно.

Урда-Крымскэ каналай трасса дээрэ ба уhалагдадаг болохо газарнуудаар хэдэн зуун топографууд, геологууд, газар үрэмдэлгын мастернууд ажаллана.

Геологическа мэдээнүүдые тодорхойлхо, мүрэнүүдэй эрье шадарые шэнжэлхэ ба трассые тододхохо проектно-шэнжэлэлгын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдана.

Элдэб материалнууд, станогууд, тракторнууд, бульдозернууд, экскаваторнууд, автомашинанууд, автокранууд, электрическэ зэр зэмсэгүүд, барилгын машинанууд ороноймнай нютаг бүриhөө барилгада абаашагдана. Фабриканууд ба заводууд манай захилнуудые болзорhоонь урид, ехэнхидээ арбилагдаhан материалнуудаар бүтээжэ байна. Түсэбhөө гадуур арбилагдаhан материалнуудаар барилгада зорюулан элдэб түхеэрэлгэ бүтээхые дурадхаhан бэшэгүүд предприятинуудай коллективүүдhээ ерэжэ үргэлжэлhөөр.

Асари ехэ барилгада хабаадалсаха дура хүсэлөө мэдүүлhэн хүдэлмэришэд, колхознигууд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад, янза бүриин мэргэжэлтэй ба наhатай хүнүүд олон тоото бэшэгүүдые бидэндэ бэшэнэ.

Энэ жэлэй эсэстэ каналай трасса дээрэ 5 мянган барилгашад ажаллаха, ажалай түлэг үедэ барилгашадай тоо бүри олон болохо байна.

Энэ жэлдэ бидэнэр болбосон гэрнүүдтэй посёлогуудые, складуудые, туhалбариин предприятинуудые байгуулха ёhотойбди.

Техникые бүрин ашаглахын тула үндэр мэргэжэлтэй кадрнууд хэрэгтэй. Иимэ зорилгоор Запорожьедо, Мелитопольдо ба бусад городуудта ФЗО-гэй хоёр hургуули, ремесленнэ училищи ба hуралсалай үйлэдбэриин комбинадууд нээгдэхэнь. Эндэ барилгашадай, экскаваторщигуудай, механигуудай ба бусад мэргэжэлтэдэй кадрнууд бэлэдхэгдэхэ юм.

Хүдэлмэриин далайса үдэр бүри үргэдэнэ. Каналай трасса шадархи областьнуудай ба районуудай партийна, советскэ организацинууд бидэндэ ехэ туhа хүргэнэ.

„ДИНАМЫН" ЭРХИМ БУУДАГШАДАЙ БҮХЭСОЮЗНА МАТЧ

Москва шадарай буудалгын газарта «Динамын» эрхим буудагшадай бүхэсоюзна матч болоjо дүүрээ. Москва, Ленинград, Таллин, Киев, Севастополь, Иваново, Кишинев, Челябинскын ба ороной бусад городуудай мэргэн буудагша-мастернууд тэрээндэ хабаадалсаа.

Мүрысөөндэ 36 хүн спортын мастерай нормо тушаагаа.

(ТАСС).

НЮТАГ БҮРИИН hОНИНУУД

☆ Алмагдаhан материалнуудаар 100 хэhэг слесарно-монтажна инструмент бэлэдхэжэ, Сталинградска ГЭС-эй залуу барилгашадта бэлэг болгон үгэhэнэйнь түлөө ВЛКСМ-эй Горьковско обком Кировэй нэрэмжэтэ артелиин комсомолецуудые шагнаба. Ждановай нэрэмжэтэ заводой ба «Металлист» артелиин залуушуул кировецүүдэй жэшээе дагана.

* * *

☆ Сталинабадай 5-дахи дунда hургуулиин 60 гаран hурагшад минералнуудай коллекци суглуулхаяа Горно Барзовска район оншохоор бэлэдхэжэ байна.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Хориин аймагай партийна конференци

Хориин аймагай партийна конференци боложо, ВКП(б)-гэй аймкомой хүдэлмэри тухай аймкомой секретарь нүхэр Болдохонов элидхэл хэбэ.

Партийна конференци болбол зарим партийна организацинуудта партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриин бага зэргэ һайжарһание тэмдэглээд, аймагай партийна организациин хүдэлмэриин дутагдалнуудые большевистскээр элиргүүлхэ ба тэрэнэй урда байһан зорилгонуудые тодорхойлхо хэрэгтэ гол анхаралаа хандуулаа.

Олон партийна организацинуудта партидоторой хүдэлмэри һулаар табигданхай байһые хэдэн делегадуд тэмдэглээ. «Путь Сталина», «Дружба», Калининай нэрэмжэтэ ба бусад колхозуудай партийна организацинууд партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэри үшөө һулаар ябуулна. Эдэ организацинууд үнгэргэшэ жэлдэ партийна суглаануудые үсөөн үнгэргөө. Колхозой правлениинүүдэй ажахын ябуулгые хинаха эрхээ үшөө һулаар бэелүүлнэ. Тус партийна организацинууд колхозойнгоо ажахын ябуулгада һулаар нүлөөлдэг байһаа юм.

Эдэ бүгэдын эсэстэ аймагай колхозууд үнгэргэшэ жэлдэ малажалые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб дүүргэжэ шадаагүй. «Путь Сталина», «Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозуудта малай үбэлжэлгэ үшөө хангалтагүйгөөр ябуулгадана.

Тарааналжалай культурые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ВКП(б)-гэй аймком анхаралаа һулаар табина. Тиимэһээ үнгэрэгшэ жэлдэ аймагай колхозууд ороо һото культурын тон бага урагаа хураажа, тарнаа тушаалгаар гүрэнтэйгөө сүм тоосожо шадаагүй һэн.

Эдэ бүгэдэ юун дээрэһээ болооб гэхэдэ, партиин айкомой ажахыгаа хүгжөөхэ асуудалнуудые һулаар эрхилдэг, партийна организацинуудта партидоторой хүдэлмэрие һайжаруулха ябадалда туһалдаггүй байна. Айком хадаа партийна организацинуудай секретарьнуудай кадрнуудые шалдэн олохо ябадалда харюусалгагүйгөөр хандана. Тэрээн дээрэһээ үнгэргэшэ жэлдэ партийна организацинуудай 15 секретарьнууд һэлгэгдэһэн байна юм.

ВКП(б)-гэй айком болбол хүдөө ажахые, илангаяа малажалые хүгжөөхэ хэрэгтэ тон бага анхарал табина. Айком хадаа ехэнхидээ текущи хүдэлмэреэр һаамараад, ажахын перспективнэ асуудалнуудые, тусхайлбал, малажалда тэжээлэй бата бэхи база байгуулха, малай үүлтэр һайжаруулха, ороо һо тарнанай тогтуурин урагаа абаха асуудалнуудые шиидхэнэгүй. Аймагайнгаа ажахые советскэ ба ажахын органуудаар дамжуулан хүтэлбэрилхын оронд, тэдэнние бэеэрээ һэлгэдэг тухай делегадууд Дамбаев, Очиров, Мижитов ба бусад шүүмжэлэл хэһэн байна.

Партиин айком, тэрэнэй пропаганда ба агитациин таһаг коммунистнуудай партийна һуралсалые хүтэлбэрилдэггүй, энэ хүдэлмэрие һайжаруулха хэрэгтэнь партийна эхин организацинуудта бодото туһаламжа үзүүлдэггүй гэжэ делегадууд нүхэд Базаржапов ба Иванов тэмдэглээ.

Конференци дээрэ хамта 29 делегадууд үгэ хэлээ. Тэдэнэр хадаа өөһэдынгөө ба партийна дээдэ органуудай шиидхэбэринүүдэй гүйсэдхэлые партиин аймкомой эмхидхэдэггүй ба шалгадаггүй тухай, мүн бусад дутуунууд тухай тэмдэглэһэн байна. Айком хадаа аймагай партийна конференциин ба ВКП(б)-гэй обкомой III пленумэй тогтоолнуудые хүсэд дүүргэдэггүй байха юм. Ажалшадай дунда агитационно-ойлгуулжмын ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулха хэрэгые ВКП(б)-гэй айком һулаар хүтэлбэрилдэг байгаа.

ВКП(б)-гэй обкомой секретарь нүхэр Петухов дэлгэрэнгы үгэ хэлэжэ, партиин айкомой хүдэлмэриин дутуунуудые элиргүүлһэн ба саашанхи зорилгонуудые аймагай партийна организациин урда табиһан байна.

Конференци хадаа ВКП(б)-гэй айкомой хүдэлмэрине хангалтагүй гэжэ тоолоод, дэлгэрэнгы тогтоол баталан абаа.

ВКП(б)-гэй айкомой нэгэдэхи пленум боложо, партиин айкомой нэгэдэхи секретарьяар нүхэр М. Болдохонов, секретарьнуудаар нүхэд Рудаков, Беликова һунгагдаа. Мүн айкомой таһагуудые даагшад ба аймагай газетын редактор баталагдаһан байна.

Хүтэлбэрилэгшын гэмээр...

Кяхтын аймагай Усть-Киранай сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой комсомольско эхин организацида И. В. Сталинай биографие шудалха комсомолецууд ба союзнабэшэ залуушуулай кружок эмхидхэгдэһэн байгаа.

Теэд энэ кружок 1951 оной январь һарабаа хойшо оройдоо нэгэ занятия үнгэргөөд лэ, хүдэлмэрээ зогсоожорхиһон байха юм. Кружокые хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Малышенко занятияа саг соонь үнгэргэхын тула оролдоногүй. Комсомольско организациин секретарь нүхэр А. Жарникова кружогой хүдэлмэрие һэргээхэ ямаршье хэмжээ абанагүй.

Комсомолецуудай политическэ һуралсалай иимэ байдалые ВЛКСМ-эй Кяхтын айком ба тус колхозой партийна организацин анхарал табяагүй байна. байханьш гайхалтай.

В. Жигжитов.

БИЧУРЫН КОЛХОЗНИГУУДАЙ ЖЭШЭЭГЭЭР КОЛХОЗ БҮХЭНДЭ ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭЛЭЙ БРИГАДА ЭМХИДХЭ...

РСФСР-эй искусствонуудай габьяата ажал-ябуулагша, уранзураашэ Ц. Сампиловай зураһан плакат.

Сабшалангай урагаа дээшэлүүлхэнь

ХЭЖЭНГЭ. (Телефоноор абтаба). Аймагай колхозуудай луговодууд, бригадирнууд болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй зүблөөн һаяхан үнгэргэгдэбэ. Энэ сабшалангай газар һайжаруулжа, урагаһые дээшэлүүлхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдээ.

Зүблөөндэ хабаадагшад апрелиин 5-һаа майн 5 болотор сабшалангай газар һайжаруулха һара соноохоо. Энэ һара соо сабшалангай газар сэбэрлэхэ, үтэгжүүлхэ, һайрамай уһа сэхээр тогтоохо хүдэлмэри хэгдэхэ юм. Аймагай луговодууд уһалагдаһан участогуудһаа гектарай 23 центнер, уһалагдаагүй газарһаа гектарай 9 центнер үбһэ хуряаха уялга абаа.

Энэ уялгаа дүүргэхын тулада сабшалангай газар дээрэ 140 мянган тэргэ наг шабхэ гаргаха, 1400 гектар газарта үтэг хэхэ, 17 мянган гектар газарые сэбэрлэхэ, 600 га сабшалангай бургааһа арилгаха, 2000 гектар газар һайрамай уһаар уһалха, һубаг канавануудаар 14000 га газар уһалха гэжэ эдэнэр шиидээ. Мүн 850 гектар намагтай газар хатааха, бии байһан канавануудые заһабарилха юм.

Аймагай түрүү луговодууд энэ хүдэлмэрээ мүнөө хэжэ захалаа. Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой луговод нүхэр Раднаев 6-дахи жэлэй луговодоор хүдэлмэрилжэ байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ сабшалангаа һайжаруулһанай ашаар нүхэр Раднаев үндэр урагаа абаһан юм. Мүнөө тэрэ өөрынгөө участок дээрэ һайрамай уһа тогтоохын тулада хаалга хэжэ байна. Даажа абаһан участогынь 150 гектар юм, тэрэнэйнгээ 105 гектарынь 3 дахин уһалаад, гектар бүхэнһөө 80 бухал үбһэ абаха уялга нүхэр Раднаев абаа.

«Коминтерн», Тельманэй, Ленинэй нэрэмжэтэ ба бусад 6 колхозууд сабшалангай газар дээрэ һайрамай уһа тогтоожо эхилбэ.

Б. Базаров.

Люцернын үрһэ тарихын тухай

Мухаршэбэрэй аймагай «Большевик» (мүнөө томодхогдоһон «Коммунизм») колхоз Бурят-Монголой НИИК-һээ «Онохойско» сортын 2,4 килограмм люцернын үрһэ 1949 ондо абаһан юм. Тэрээнэө гектар бүридэ 0,4 килограмм хэмжээтэйгээр гурбан болзорто: майн 10-да 2 гектар, июниин 10-да 2 гектар ба августын 10-да 2 гектар тариһан байгаа. Тарилгань шахматно-гнездовой гуримаар, хоорондоо 50—50 сантиметр зайтайгаар хэгдэһэн байха юм. Хоёр дахин хахалһан пар дээрэ үрэһнүүдынь 1,5—2 сантиметр гүнзэгыгөөр таригдаа һэн. Майн 10-да таригдаһан урагасын буртаг үбһэн июниин эсэстэ түгэдэжэ, удаадахи болзорнуудта таригдаһан люцернын буртаг үбһэн түгэдэжэгүй һэн. Майн 10-да таригдаһан залуу люцернэ хүсэд бэежэжэ, үбэлжэлгэдөө оройһон байгаа. Июниин 10-да таригдаһан урагаса муушаг, августа таригдаашань бүри муу байгаа һэн. Эдээнние хүлдөөхэгүйн тулада үбэлдөө саһан тогтоогдоогүй.

1950 оной апрель һарын һүүл багаар уригажа эхилхэдэнь, түрүүшын хоёр болзорто таригдаһан люцернын талмайе «зиг-заг» борнойгоор нэгэ дахин борнойлһон, тэрэнтэй хамта гектар бүхэндэнь 1 центнер суперфосфат нэмэлтэ тэжээл болгон оруулһан байна. Июнь һарада нэгэдэхи ба хоёрдохи болзорто таригдаһан урагасын ряд хоорондохи тала зөөлэрүүлэгдэһэн, буртаг үбһэнэнинь түүгдэһэн юм. Августада таригдаһан люцернэ хосороо, июниинь таригдаһан люцернэ һүлахан урагасатай, майн 10-да таригдааша люцернэ тон һайнаар ургаа. Люцернын урагаса харууһалгаар ондоо ямаршье хэмжээн абтаагүй. Майн 10-да таригдаһан люцернын һайнаар сэсэглэхэдэ, июньдэ таригдаашань муугаар сэсэглээ һэн. Майн 10-да тариһан люцернэһээ үрһэн абтаа, июниин урагаса үбһэн болгогдоо һэн. Люцернын 60 процент тухай үрһэнэй болбосороод байхада, серпээр хуряажа абаһан байна. Хуряагдаһан люцернэ саг соогоо сомогдоогүй, харин саһанай оройһон хойно сомогдожо, үрһэнинь 1951 оной январь... сохигдожо абтаа. Сомологдоһон... сохилгоной хэмжээгдэһон... тагаалжа, үрһэнэйнь ургаса... 40 процентээр доошолһон... 2 гектарһаа 150 килограмм... гү, гектар бүхэнһөө 75 ки... үрһэн суглуулагдаа. Томо... һон «Коммунизм» колхоз... ондо тэрэ үрһөөрөө 30—35... талмайда люцернэ тарихо... раална.

Манай республика дото... жэлэй ногооной үрһэ, ... үнэтэ культура—люцернэ... ургуулжа болохо байһанн... дүй дүршэл гэршэлнэ. Май... таригдаһан люцернын бу... рүүшынгээ жэлдэ һайн ... үгэһнэнинь ехэ удхааш... байна. Люцернэ саг бол... хуряагаад, үрһэынь сохи... һаа, гектар бүриһөө 100 ки... мһаа доошо бэшэ үрһэн ... байгаа. Тарилгын, хуряал... лон сохилгын болзорнууд... һан ба урагасын хойнооо ... һалга һайнаар эмхидхэһэ... олон жэлэй ногооной үрһэ... ургуулжа шадаха гэжэ дү... шэл харуулна.

Партай, ногоо таридаг ... севообородуудые улам ... дэлгэрүүлгэ хадаа нингт... шэмэтэ малажалда тэжээ... бэхи база байгуулха асуу... жалтагайгаар шиидхэхэ а... ломжо олгохо байна. Т... уедэ олон жэлэй ногоон... багахан талмай дээрэ т... тарижа болохо байна. Ху... һэ ба үбһэ абахын зорил... жэлэй ногоо ехэ талмайд... болоо һаа, тусгаар сеялк... ха ба ряд хоорондын та... дүүрилхэ тухай машина э... байха ёһотой. Энэ шухала... һайнаар бэлэдхэхэ ... «Коммунизм» колхоз урда ... гээ дүй дүршэлые харааш... ажа, мүнөө люцернын үрһ... тусгаар участок таһалаад... нээ гараараа элдүүрихлэж... на, морьор ба тракторааар ... лэн тарихаар хараалхан...

В. Якунич, Мухар... аймагай хүдөө ажахы... главна агроном.

Малшад улаан булантай бол...

Яруунын аймагай Эгэтын сомоной хүдөөгэй клубые даагша нүхэр Ананиинай хүтэлбэреэр Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой һүнэй-товарна фермын гүүртэнүүд дээрэ 2 улаан булангууд үнгэргэшэ һарада эмхидхэгдэһэн байна. Улаан булангуудтаа малшад ерэжэ, сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэдэг болонхой. Тэндэ газетын һониннуудые, шэнэ номнуудые коллективнээр уншалга эмхидхэгдэнэ, элдэб тэмэ... нүүдээр хөөрэлдөөнүүд ... Х. Намсараевай «Үүрэй то... жэ романиие малшад ехэ ... уншаа.

Тус клубай дэргэдэхи урл... най самодеятельностиин ку... хэй колхозниигууда зүжэг ба... руулна. Тэрэшэлэн тэдэнэр ... гоор дуунуудые игарүү һ... дуулад ба шүлэг уран ... уншадаг юм.

Д. Ш...

500 центнер нэмэлтэ тэжээл

Кяхтын аймагай дунда һургуулиин һурагшад Сталинай нэрэмжэтэ колхозой малшадта нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэлгээр сэхэеэ туһа хүргэнэ. Һаяхан тэдэнэр 500 центнер тэжээл полинууд дээрэһээ суглуулжа малшадта үгөө.

Һурагшад үшөө Энгельсын нэрэмжэтэ колхозой гүүртэнүүдые шефтээ абаад, нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэлгэдэ туһалалсажа байна.

Д. Цыбиков.

Артелиин Устав эбдэхэ ябадалые усадхаха

«Колхозуудта хүдөө ажахын артелиин Устав эбдэхэ ябадал усадхаха тухай» СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй 1946 оной сентябриин 19-нэй тогтоол болбол колхозуудта хүдөө ажахын артелиин Устав эбдэхэ ябадал хойшолонгүйгөөр усадхаха гэжэ заагаа һэн.

Мүн ВКП(б)-гэй ЦК-гэй февральска Пленум хүдөө ажахын артелиин Устав наринаар сахиха гэжэ заажан байгаа. Гэбэшье Ивөлгын аймагай колхозуудта артелиин Устав эбдэхэ ябадал үзэгдэһөөр. Энэ юун дээрэһээ тохёолдооб гэхэдэ, аймагай партийна, советскэ ба хүдөө ажахын органууд энэ тогтоолой дүүргэлтые саг үргэлжэ шалгаагүй байшоо. Хэтэрхэдээ аймагай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд артелиин Устав эбдэгшэдтэ хэмжээ абахагүйгөө гадна, өөһэдөө тэрэниие эбдэһэн байха юм.

Нийтын малажал хүгжөөхэ түсэб нэгэшье түрэлэй малаар аймаг дүүргээгүй. Аймагай 19 колхозуудһаа ганса ханаа лэ Гильбирын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз малажал хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб бүхы түрэлэй малаар дүүргэһэн байна. Аймаг дотор мал гаргашалта үргэлжэлһөөр. Жэшээнь, 1950 оной түрүү соо 599 толгой эдэг мал гаргашалагдаһан, 820 мал худалдагдаһан байна. 1951 оной хоёр һара соо 375 мал худалдагдаһан, 148 толгой үгсэлэгдэһэн байха юм.

Гильбирын сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхоз нийтын малажал хүгжөөхэ түсэбөө нэгэшье түрэлэй малаар дүүргэжэ шадаагүй. Тиимэ мүртөө 1950 ондо 78 толгой мал үгсэлһэн ба 89 толгой мал худалдаһан байна. Саянтын сельсоведэй «Осоавиахим» колхоз 19 мал нийтын хоолдо гаргашалһан байгаа. ОТФ-э даагша нүхэр Трифонов 26 хони дутааһан байха юм. 1949 ондо нүхэр И. Г. Бурдуковский (тиихэдэ колхозой парторганизациин секретаряар хүдэлмэрилдэг байгаа, мүнөө аймагай колхозно барилгын таһагые даагша) колхозой племенной эмэ буруу абаһан байна. Хрущёвой нэрэмжэтэ колхоз 70 мал, 125 шубуу нийтын эдээ хоолдо гаргашалаа. «8-е марта», «1-е Мая», «Коминтерн» колхозууд баһал иимэ байдалтай. «Красный Октябрь» колхоздо 6 эбэртэ бодо мал, 33 хонид дутаһан байна. «8-е марта» колхозой хонишод Ф. С. Игумновай ба Иринчиновагай гэмээр 21 хонид үгы болоһон байха юм.

Эдэ бүхы баримтануудые аймгүйсэдком ба тэрэнэй хүдөө ажахын таһаг мэдэжэ байһан аад, ямаршье хэмжээ абаагүй байһаар.

1950 ондо олон колхозууд таряагаа бултэнь хуряажа шадангүй саһанда даруулаа. Нийтын ажахыда горьтой гарза гай хэһэн байна. Аймагай долоон колхозуудта 400 гаран гектар тарян хуряагдангүй, саһанда даруулаа. Жэшээнь, «Осоавиахим» колхоздо 139 гектар орооһото культура хуряагдангүй, саһанда даруулаа. Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздо 12 гектар шэнисэ, 40 гектар овес, 12 гектар просо хуряагдангүй үлэшоо. Гадна, 34 гектар сабшалангай газарай үбһэн хуряагдангүй, үжэжэ хосороо. Хрущёвой, Калининай нэрэмжэтэ, «1-е Мая» «8-е марта» колхозуудта ороо һото культура хуряагдангүй үлэһэн байха юм. Аймагай организацинууд эдэ баримтануудые мэдэжэ байгаад, гэмтэй хүнүүдтэ ямаршье хэмжээ абаагүй, нийтын зөөрие зарим хүнүүд дэмы хосорооогой лэ үнгэршоо.

Колхозой зөөри, нийтын газар, мүнгэн зөөри өөһэдөө мэдэжэ гаргашалдаг партийна, советскэ ба хүдөө ажахын органуудай хүдэлмэрилэгшэдые, мүн тэрэшэлэн колхозуудай түрүүлэгшэнэрые колхозно байгуулгын лайсад ба хуулине эбдэгшэд гэжэ тушаалһаа сүлөөлөөд, сүүдтэ үгэхэ ёһотой гэжэ СССР-эй Министрнүүдэй Совет ба ВКП(б)-гэй ЦК 1946 оной сентябриин 19-нэй тогтоол соогоо заагаа байна. Теэд энэ эрилтэ муугаар бэелүүлэгдэхэһээ гадна, зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, аймагай организацинуудай хүдэлмэрилэгшэд артелиин Устав һэнгэргүйгөөр эбдэдэг байха юм. Жэшээнь, аймагай хүдөө ажахын таһагые даагша И. П. Бурдуковский колхозуудһаа хэмдахан сэнгээр юумэ абажа, хэдэн жэл удаагаар артелиин Устав эбдэдэг байгаа. Жэшээнь, «1-е Мая» колхозһоо 1944 ондо оройдоо 600 түхэригөөр нэгэ үнеэ абаһан байна. Тэрэ хадаа Ленинэй нэрэмжэтэ колхозһоо 1946 ондо главна зоотехник Кругловтой хамтаржа 300 түхэригөөр сар абаа. Үнгэрэгшөө Бурдуковскай болбол өөрынгөө малнуудые колхозуудта тараажа үгөөд, ямаршье түлбэригүйгөөр тэжээлэгдэг байба. ВКП(б)-гэй айкомдо ба аймгүйсэдкомдо эдэнь элитэ юм. Теэд, Бурдуковскида мүнөө хүрэтэр ямаршье хэмжээн абтаагүй.

Аймагай колхозуудта эдээ хоолой зүйлые үрилтэ усадхагдаадүй. Зарим колхозууд элдэб организацинуудта, хүнүүдтэ эдээ хоолой зүйл хямда сэнгээр ба миинтэр үгэдэг заншалтай. Жэшээнь, 1950 ондо «Осоавиахим» колхозой түрүүлэгшэ Павлов, счетовод Михалёва гэгшэд «Союззехрадногой» контородо 3000 килограмм капуста, 600 килограмм хартаабха, 1000 килограмм үгэрсэ, 50 килограмм помидор гэхэ мэтые «хүдэлмэрин хүлһэн» гэжэ миин үгөө. Энэнь колхоздо 5390 түхэригэй гарза болоо. Колхозой счетовод Михалёва хэлсээгээр хүдэлмэрилдэг аад, элдэб зүйлэй продукт миинтэ шахуугаар дураараа абадаг. Үбһэ тэжээлээр дутамаг байһан мүртөө түрүүлэгшэ Павлов 159 центнер үбһэ элдэб хүнүүдтэ худалдаһан байха юм. Тиихэдэнь мүнөө нийтын мал үбһэ тэжээл багатайһаа гарзада ороно.

Хрущёвой нэрэмжэтэ колхоз үнгэрэгшэ жэлдэ 1613 литр һү, 484 үндэгэ хямда сэнгээр худалдаһан, 1562 түхэригэй элдэб продукт хүнүүдтэ миин үгэһэн байгаа. «8-е марта» колхоз элдэб хүнүүдтэ 403 килограмм талха, 100 килограмм хартаабха, 47 килограмм мяха, 50 үндэгэ, 25 килограмм мёд ба бусад продуктнуудые баһал миин үгөө. Мүн энэ сэн багатайгаар хэдэн зуун килограмм элдэб продукт гаргашалагдаа. «Коминтерн», «1-е Мая», Андреевэй нэрэмжэтэ колхозуудта мүн иимэ ушарнууд үзэгдэнэ.

Иимэ үзэгдэлнүүд нийтын ажахыда угаа ехэ гарза гай ушаруулна. Теэд, аймагай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд колхозуудта ябахадаа энэниие усадхахын тула тэмсэхэгүйһөө гадна, өөһэдөө эдэ хоолой зүйл үригшэдэй тоодо оролсошоно. Жэшээнь, хүдөө ажахын таһагай зоотехник Бимбаев, участково агроном Гусельников, ветфельдшер Заварин, хүдөө ажахын таһагые даагша байһан Демин, Саянтын МТС-эй бухгалтер Собенникова ба бусад хүнүүд колхозуудһаа элдэб продуктнуудые абаад, түлбэринь үгөөгүй.

Колхозуудтай хэхэ тоосоодо гүрэнэй болон бусад организацинуудай зүгһөө харюусалгагүйгөөр хандаха ябадал СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй 1946 оной сентябриин 19-нэй тогтоол дотор буруушаагдаһан байна. Колхозуудтай элдэб организацинуудай хэхэ тоосоое гуримшуулха ба колхозуудай продуктын түлөө ба тэдэнэй хэһэн хүдэлмэриин түлөө хаһа саг соонь үнэн сэхээр тоосодог гурим эвээнһээ хойшо бии болгохо гэжэ нютагай партийна ба советскэ органуудые парти ба правительство дурсагдаһан тогтоолоороо уялгалһан байгаа.

Гэбэшье, эмхи зурагаануудай бэлон организацинуудай зарим... тэлбэрилэгшэд парти ба ... тельствын энэ эрилтые ... гүй, колхозуудта үритэй ... һанаа амархан байдаг. ... 1951 оной мартын 1-нэй ... лаар элдэб эмхи зургаануу... организацинуудай аймагай колхо... 68299 түхэригэй үритэй ... «Заготскотой» конторо ... һон малай түлөө аймагай ... зуудта 6000 гаран түхэриг, ... промой контор—800 гаран ... риг, Шалутска известково ... 8000 түхэриг, модоной ... управлени—15000 түхэриг, ... бын леспромхозой ОРС—10... хэриг үритэй юм.

Хүдөө ажахын артелиин ... эбдэһэн дурсагдаһан баримт... хэй харуулнаб гэхэдэ, аж... депутадуудай Ивөлгын ... Соведэй гүйсэдкомой ба ... хүдөө ажахын таһагай зүг... колхозуудай доторой ажаб... хаража үзэдэгүйнь, ... Устав сахилгые үдэр бүри... хараада табяагүйнь харуулна.

Артелиин Устав парш... сахилга болбол колхозууд... хидхэлэй-ажахын талаарнь ... жүүлхэ хэрэгэй нүхэсэ... һаниинь элитэ. Тиимэһээ ... гүйсэдком, тэрэнэй хүдөө ... таһаг эдэ дутуу дундуур... шолод хэжэ, артелиин Уста... дэдэг ябадалые хойшолонгү... усадхаха хэмжээ ябуулаха ...

В. Пластинин, ... Правительствын ... колхозуудай хэрэгые ... Соведэй Бурят-Мо... АССР-тэхи ... контролер.

М. Ф. Владимирский

ихаил Федорович Владимирскиие хүдөөлүүлгэ

ьшевистскэ партиин ба Согүрэнэй үни удаанай ажалшадай нэгэн, ажалшадай түлөө шэн зоригто тэмсэлВКП(б)-гэй Центральна рено комиссиин түрүүлэгшэ, Союзай Верховно Соведэй Михаил Федорович Владие хүдөөлүүлгэ апрелиин Москвада, Улаан талмай дээhон байна.

11 часта Союзуудай гай Колонно зал соо ажал орolго үглөөнэй 11 часта Наhа барагшын бэетэй миды ногоон сэсэгүүд доhан үндэр постамент дээтай байба.

Ф. Владимирскиин шагнагдаЛенинэй хоёр орден торгон нууд дээрэ харагдана.

соо — олон тоото веногууд

ЦСПС-hээ, ВКП(б)-гэй ЦКгэдэхи Маркс—Энгельс — институтhаа ерэhэн делеуд шэнэ веногуудые оруу-Польско республикын түлөө венок табиба.

онно зал соо гашуудалай меуд соностоно. М. Ф. Владиин бэетэй урнын табигдапостаментын дэргэдэ 5 минута лэ хүндэтэ харуул hэлгэг-

нтөө бүхы хүсые арадуехэ советскэ Эхэ орондоо, изм байгуулгын хэрэгэн, ажабайдалай ехэ ба зам гараhан, большевистпартиин ба Советскэ гүрэнэй удаанай ажал-ябуулагша М. Ф. Владимирскитай хахасахын тулада, олон арбаад мянган москвагайхид ерэбэ. Урнатай постаментын хажуугаар коммунистнууд, комсомолецууд, пионернүүд үнгэрнэ. Хуушанай большевигэй бурьялма ажабайдалынь Ленин—Сталинай партида, советскэ арадта хизааргүй үнэнөөр алба хэхэ жэшээ эдэндэ болоно.

Үдэрэй 3 час. Союзуудай Байшанда хүнүүдэй оролго зогсоогдобо. Наhа барагшын түрэлхид ба ойро дүтын хүнүүд, столицын партийна ба советскэ эдэбхитэд, СССР-эй Верховнэ Соведэй ба РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадууд, министрнүүд зал соо үлэбэ.

Хахасалгын саг болоо. Хүдөөлүүлгэ эмхидхэхэ Правительственна комиссиин гэшүүд постаментhээ урные аргааханаар абажа, залhаа гаргана.

Охотно рядай ба Манежнэ талмайн хажуугаар сэрэгэй хүндэтэ эскорт жагсаагдаа. Үнинэй большевигые hүүлшынь замда үдэшэхээр олон мянган ажалшадай сугларhан ба сэрэгүүдэй жагсаагдаhан Улаан талмай худар хүдөөлүүлгын процесси ошобо.

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй гэшүүд ба СССР-эй Правительствын гэшүүд мавзолейн трибуна дээрэ гараба.

М. Ф. Владимирскиин дурасхаалда зорюулагдаhан траурна митингые ВКП(б)-гэй ЦК-гэй ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй даалгабаряар ВКП(б)-гэй ЦК-гэй секретарь нүхэр М. А. Суслов тобшо үгэ хэлэлгээр нээбэ.

Нүхэр М. А. Сусловай хэлэhэн үгэ

Нүхэд!

ьшевистскэ партиин ба Согүрэнэй үни удаанай ажалшадай нэгэн, ВКП(б)-гэй ральна ревизионно комистүрүүлэгшэ, СССР-эй ВерховСоведэй депутат нүхэр Михаил рович Владимирскитай мүр хахасажа байнабди.

Нүхэр Владимирскиин наhа баябадалынь манай коммуническэ партида ба бүхы советарадта тон ехэ гээлтэ мүн. жэлтэ революционер, хатуу ба дүлэтэ большевик Михаил рович Владимирскиин бүгайхамшагта ажабайдахүдэлмэришэн ангиин бүхы ажалшадай агуухэ , коммунизмын хэрэгтэ зодаhанхай байгаа. Үнгэрhэн жэлэй 90-ээд онуудhаа эхинаhанайнгаа эсэс хүрэтэр, аран жэл дотор нүхэр Влаский партиин эльгээhэн элтушаалнуудта ажаллахадаа, даhан хэрэгые большевисторолдосотойгоор дүүргэhэн ба хизааргүй үнэнөөр алба жэшээ болоhон байна.

революциин агуухэ вождьнор ба Сталинай үнэн шаби— Владимирский манай пардэргэдэ гүн гүнзэгы этигэл баритай, хүндэлэгдэдэг ба н дуралагдадаг хүн байгаа. Федорович ВКП(б)-гэй Центральна ревизионно комиссиин түрүүлэгшын хүндэтэ ба харюусалгата тушаалда 25 жэл шахуу таhалгаряагүй хүдэлмэрилhэн, партийна аппарадай хүдэлмэри hайжаруулха хэрэгтэ бүхы эрдэм шадабари ба бурьялма эршэ шадалаа үгэhэн байна.

Нүхэр Владимирскиие гээхэдээ, бидэнэр угаа үнэн сэхэ коммунистые, ленинско-сталинска түхэлэй элитэ ехэ ажал-ябуулагшые, урин hайхан хүниие, өөрынгөө партиин ба өөрынгөө арадай интересүүдhээ ондоо бусад интересүүдые наhан соогоо мэдэхэгүй байhан кристальна сэбэр большевигые гээгээбди.

Мартагдашагүй Михаил Федорович Владимирскиин толотомо образынь манай агуухэ советскэ Эхэ ороной ажалшадай зүрхэнүүдтэ хододоо hанагдажа байха.

Манай хүндэтэ хани ба дайшалхы нүхэр, хахасаял даа!

Бүхэсоюзна Коммунистическэ (большевигүүдэй) партиин Центральна Комитедэй ба ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй даалгабаряар, Михаил Федорович Владимирскиин дурасхаалда зорюулагдаhан траурна митинг нээгдэhэндэ соносхоноб.

ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй үмэнэhөө ВКП(б)-гэй ЦК-гэй гэшүүн нүхэр П. Н. Поспеловтэ үгэ үгтэнэ.

Нүхэр П. Н. Поспеловэй хэлэhэн үгэ

Нүхэд!

Коммунистическэ парти ба соарад угаа ехэ гээлтэ —большевистскэ партиин ба скэ гүрэнэй үни удаанай ябуулагшадай нэгэн, ВКП(б) Центральна ревизионно миссиин түрүүлэгшэ, ССР СоюВерховно Соведэй депутат нүМихаил Федорович Владимире манай зэргэнүүдhээ үхэл аа.

эдир бага ябахадаа, нүхэр мирский революционно тэмзамда ороhон юм. Ленинизагуухэ партиин байгуулагэхилhэн үеhөө хойшо, 50 жэлдэ нүхэр Владимирский үнэн тэмсэлшэнь байгаа.

Москвадахи революционно пролепартиин эхин болоhон — хүдэлмэришэн ангиие сүлөөлхын тэмсэлэй» ленинскэ петерка союзай жэшээгээр Москбайгуулагдаhан революционно марксистска организацида, Московско «Хүдэлмэришэнэй союзда» 1896 онhоо эхилээд Михаил Федорович хүдэлмэрилөө.

Революционно ажал-ябуулгынгаа түлөө нүхэр Владимирский нэгэтэ бэшэ арестовалагдаhан ба түрмэдэ хаагдаhан юм. Мүрдэгдэн хэhээгдэжэ байhан ушарhаа нүхэр Владимирский хилын саана гараха баатай боложо, тэндэ Ленинскэ «Искрын» хилын саанахи организацида эдэбхитэйгээр хүдэлмэрилбэ. Партиин II съездын hүүлээр нүхэр Владимирский меньшевигүүдтэ эсэргүү тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадаа.

Росси бусажа ерээд, ородой нэгэдэхи революциин жэлнүүдтэ нүхэр Владимирский большевигүүдэй Московско организацида, московско хүдэлмэришэдэй дунда ехэ хүдэлмэри хэбэ. 1907 ондо Франци руу дахин эмигрировалжэ, Ленинэй хүтэлбэри доро хилын саанахи большевистскэ организацинуудта хүдэлмэрилөө.

1917 оной июльдэ нүхэр Владимирский Росси бусажа ерээ. Июльскэ хэсүү хүндэ үдэрнүүдтэ Московско партийна организацида эсэшэ сусашагүйгөөр хүдэлмэрилөө. 1917 оной октябрьда Москвадахи зэбсэгтэ восстаниин хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн боложо, партийна организацяар дэбжүүлэгдээ.

Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин илаhанай hүүлээр, нүхэр Владимирский залуу Советскэ гүрэнэй практическа элитэ байгуулагшадай нэгэн болоо.

1927 оной декабрьда ВКП(б)-гэй XV съезд дээрэ нүхэр Владимирский ВКП(б)-гэй Центральна ревизионно комиссиин түрүүлэгшээр hунгагдаа. Тэрэ үеhөө хойшо М. Ф. Владимирский 23 жэл үлүүтэй энэ тушаалдаа ажаллаба.

М. Ф. Владимирский ССР Союзай Верховно Соведэй депутат байгаа.

Нүхэр Владимирский хадаа партиин ба революциин дайсадтай хайра гамгүйгөөр тэмсэдэг, партида ба арадта эсэстээ хүрэтэр үнэн сэхэ, арадтаа халуунаар инаглан дуралдаг, ленинско-сталинска түхэлэй политическэ тодо сэсэн ажал-ябуулагша байгаа.

Большевистскэ партиин үни удаанай ажал-ябуулагша нүхэр Владимирский партиин залуу кадрнуудай ургалтые хараад баярладаг hэн. Партиин 18 съезд дээрэ хэhэн элидхэл соогоо нүхэр Владимирский нигэжэ хэлээ бэлэй:

«Нүхэр Сталинаар ургуулагдаhан, тэмсэлдэ шалгаглаhан, хүдэлмэридэ туршагдаhан партийна шэнэ кадрнууд урган гараа, тэдэнэр эрдэм шудалха асари ехэ хүсэлтэйгөөр ба коммунизмын хэрэгтэ хизааргүй үнэн байхаар ерэбэ.

Манай бүхы парти, бидэнэр бүгэдөөрөө—үбгэн ба залуу большевигүүд манай партиин агуухэ вождь нүхэр Сталинай хүтэлбэри доро булта урагшаа дабшанабди. Манай арадые тойрон нигтаар жагсан ябанабди, шэнэ илалтанууд тээшэ, коммунизм тээшэ ошожо ябанабди».

Эрид сэхэ ба даруу томоотой байhан, Ленин—Сталинай партиин хэрэгтэ хизааргүй үнэн байhан туладаа, нүхэр Владимирский манай парти дотор гүн гүнзэгыгөөр хүндэлэгдэдэг ба инаглан дурлагдадаг байгаа.

Михаил Федоровичын толотомо, кристальна сэбэр ажабайдалынь партида ба арадта хизааргүй үнэнөөр алба хэлгын жэшээ мүн. Парти ба советскэ арад болбол ажалшадай хэрэгэй түлөө, коммунизмын хэрэгэй түлөө шэн зоригто тэмсэлшэ Михаил Федорович Владимирский тухай дурасхаалые hанажа ябаха.

ВКП(б)-гэй МГК-гэй секретарь нүхэр И. И. Румянцев Москвагай ажалшадай үмэнэhөө үгэ хэлэбэ.

Нүхэр И. И. Румянцевай хэлэhэн үгэ

Нүхэд!

Московско большевигүүд ба столицын бүхы ажалшад Ленин—Сталинай агуухэ партиин үнинэй гэшүүн, ВКП(б)-гэй Московско организациин эдэбхитэй хүдэлмэрилэгшэдэй нэгэн—Михаил Федорович Владимирскиие мүнөөдэр hүүлшынь замда гүнзэгы гашуудалтайгаар үдэшэжэ байна.

Нүхэр Владимирский аяар 90-ээд онуудта революционно замда ороhон ба тэрэ үеhөө хойшо ородой хүдэлмэришэн ангиин баатарлиг тэмсэлдэ бүхы хүсөөрөө хабаадаhан байна. Московско партийна организациин түүхэдэхи гайхамшагта олон хуудаhанууд нүхэр Владимирскиин революционно эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэриие харуулна.

1895 ондо студент байхадаа Михаил Федорович Москвадахи марксистска түрүүшын кружогуудай нэгэндэ ороо hэн. 1896 оной эхеэр нүхэр Владимирский Московско социал-демократическа түрүүшын организациин—Владимир Ильич Ленинэй сэхэ хүтэлбэри доро байгуулагдаhан Московско «Хүдэлмэришэнэй союзай» ажал-ябуулгада тон эдэбхитэйгээр хабаадаhан байна. Московско «Хүдэлмэришэнэй союзай» хүтэлбэри доро Москвагай пролетаринар хэдэн олон стачканууд ба забастовконуудые хэhэн, мүн хаанта засагта эсэргүү тэмсэhэн байна. Московско «Хүдэлмэришэнэй союзай» хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадаhанайнь түлөө Михаил Федоровичые хаанта засагаархид арестовалhан ба түрмэдэ хааhан, удаа тээнь Москваhаа сүлэhэн байха юм.

1898 ондо партиин нэгэдэхи съездын hая дүүрээд байхада, нүхэр Владимирский московско хүдэлмэришэдэй ба студентнүүдэй дунда эмхидхэлэй ба пропагандистска ехэ хүдэлмэри дахин хэжэ эхилээ. Нүхэр Владимирский Российска социал-демократическа хүдэлмэришэнэй партиин Московско түрүүшын комитедэй гэшүүдэй составта ороhон байна.

Ородой түрүүшын революциин түлэг дунда ябажа байхада, Михаил Федорович Владимирский большевистскэ партиин Московско комитедэй гэшүүн байгаа, Московско организацида хүдэлмэрилөө. 1905 оной декабрьска героическа үдэрнүүдтэ нүхэр Владимирский московско пролетариадай зэбсэгтэ тэмсэлэй хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэниинь байгаа.

Февральска революциин hүүлээр, Михаил Федорович Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциие бэлэдхэхэ ябадалда эдэбхитэйгээр хабаадаа. Тэрэ үедэ нүхэр Владимирский Москвада зэбсэгтэ восстани хүтэлбэрилхэ партийна центрын гэшүүнээр hунгагдаhан юм.

Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин илаhанай hүүлээр, Михаил Федорович большевигүүдэй Московско организациин эдэбхитэй гэшүүниинь болоhон байна.

Нүхэр Владимирский большевистскэ партида ба советскэ арадта хизааргүй үнэнөөр алба хэхэ ябадалда угаа ехэ дүй дүршэлөө, эрдэм шадабари ба орьёлмо хүсэ шадалаа үгэhэн байна. Партиин нэгэдэлэй түлөө большевистскэ оролдосотойгоор ба эбсэшэгүйгөөр тэмсэбэ, троцкистско-бухаринска урбагшадые хайра гамгүйгөөр бута сохидог ба тэдээниие угаа ехээр зэбүүрхэдэг байгаа.

Партиин VII съезд дээрэ нүхэр Владимирский партиин ЦК-гэй гэшүүнээр hунгагдаа. Нүхэр Владимирский партийна ба гүрэнэй харюусалгата хүдэлмэри таhаралтагүй хэhэн байна: ВЦИК-эй Президиумэй гэшүүн, Дотоодын хэрэгүүдэй Арадай комиссарай орлогшо, СССР-эй Госпланай түрүүлэгшын орлогшо, Российска Федерациин элүүрые хамгаалгын Нарком, ССР Союзай Верховно Соведэй депутат байгаа.

Партийна XV съезд нүхэр Владимирскиие ВКП(б)-гэй Центральна ревизионно комиссиин түрүүлэгшээр hунгаа hэн. Энэ тушаалда нүхэр Владимирский наhанайнгаа эсэс хүрэтэр үлэhэн байна.

Москвагай большевигүүд ба бүхы ажалшад Михаил Федоровичые үндэрөөр сэгнэдэг байгаа, ушарынь, партиин эльгээhэн партийна ба гүрэнэй хүдэлмэриин ямаршье участок дээрэ нүхэр Владимирский Ленин—Сталинай партиин агуухэ хэрэгэй түлөө, коммунизмын түлөө эрэлхэг тэмсэлшэ мүн гэжэ тэдэнэр hайн мэдэдэг байгаа.

Агуухэ ород арадай алдарта хүбүүн, советскэ дүлэтэ патриот, гайхамшагта большевик Михаил Федорович Владимирский тухай арюун дурасхаалые бидэнэр зүрхэндөө хододоо hанажа ябахабди.

* * *

Траурна митинг дүүрэв. Урна постаментhээ абтажа, Кремлевско ханада абаашагдан табигдаба. Эндэ Михаил Федорович Владимирскиин бэетэй урна байна гэhэн бэшэгтэй мраморна доскагаар тэрэнь хаагдаба.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

ВКП(б)-гэй Центральна ревизионно комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр М. Ф. Владимирскиин дурасхаалые мүнхэлхэ ба тэрэнэй бүлэдэ туhалха тухай

СССР-эй Министрнүүдэй Совет тогтообо:

1. РСФСР-эй элүүрые хамгаалгын Министерствын Московско областной клиническэ институтда М. Ф. Владимирскиин нэрэ олгохо.

2. Нүхэр М. Ф. Владимирскиин hамган—Лидия Сергеевна Владимирскаяда 50 мянган түхэригэй хэмжээтэй туhаламжа нэгэн доро үгэхэ.

3. Нүхэр М. Ф. Владимирскиин бүлэдэ персональна пенсинүүдые тогтоохо гэбэл:

а) hамган—Лидия Сергеевна Владимирскаяда наhан соонь hара бүри 2000 түхэриг хэмжээтэй;

б) дүү—Елизавета Федоровна Поповада наhан соонь hара бүри 750 түхэриг хэмжээтэй.

4. Нүхэр М. Ф. Владимирскиие гүрэнэй зөөрэөр хүдөөлүүлхэ.

Винницкэ область. Стрижавска МТС-эй механизаторнууд тракторна парк заhабарилгые болзорhоо урид дүүргээ. Тракторна бригаданууд колхозуудта гаража байна. И. В. Шиманскиин бригада Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо сезон соогоо трактор бүхэнөөр 1000 гектарhаа доошо бэшэ газар элдүүрилхэ, 200 гектар талмайhаа га бүриин 29 центнер ороohото культурануудые, 40 гектар талмайhаа га бүриин 400 центнер сахарна свекло хуряаха гэhэн уялга абаа. Зураг дээрэ: МТС-эй директорые политическэ талаарнь орлогшо И. И. Гребенюк (дундань) ба МТС-эй ахалагша агроном С. П. Сокур гэгшэд И. В. Шиманскиин бригадые колхоз ошоходонь үдэшэжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Эрид хубилалта хэрэгтэй

Хабарай тарилгын эхилтэр үсөөхэн хоног үлэбэ. Гэбэшье, Хоринн аймагай олонхи колхозууд энэ кампанида тон хангалтагүйгөөр бэлэдхэжэ байна. Һаяхан үнгэргэгдэhэн рейд тус аймагай колхозуудай болон МТС-үүдэй хабарай тарилгада хэрзэргээр бэлэдхэжэ байhые шалгаhан байгаа. Аймагай бүхы колхозууд 1951 оной хабарай тарилгада хэрэглэгдэхэ кондиционно хүрэнгөөр хангагдаагүй байшоо. Жэшээлхэдэ, үрhэ хүрэнгэ шэниисээр 50 гаран процент, хара таряагаар 60 гаран процент, овесоор 30 процент ба ячменеэр 20 процент хаагдаhан байха юм. Удын сомоной Сталинай, Кировэй нэрэмжэтэ, Анаагай сомоной «Улаан Одон», Кульска сельсоведэй «Родник», «Гигант» колхозууд мини 10—30 процент өөрын хүрэнгэ хаанхай. Тус аймагай олонхи колхозууд үрhэнэй таряа сэбэрлэлгэдэ хайша хэрэгээр хандана. Хаагдаhан үрhэнэй сэбэрлэлгэ гансал веялкэ ба сортировкоор хэгдэжэ, соломо ба михиинэhээнь илгалгаар хизаарлагдана. Үрhэнэйнь ургаха шадал тарилгын кондицида хүргэгдөөгүй.

Үрhэнэй ургалгын шадал шалгадаг гүрэнэй инспекциин мэдээнэй ёhоор аймагай колхозуудай хааhан үрhэнэй 20 процентнь буртаг үрhөөр холисолдонхой ба 59 процентнь ондоо тариянай үрhэн холисотой. Тиимэhээ үрhөө дахин сэбэрлэжэ удаарна.

Молотовой нэрэмжэтэ, «Красный партизан», Калининай нэрэмжэтэ ба хүдөө ажахын бусад артельнүүд Лысенкын методээр үрhээ нара hалхинда хатааха хэмжээ оройдоо абанагүй.

Үрhээ сортовой таряагаар андалдалга муугаар эмхидхэгдэнэ. Жэшээнь, «Красный партизан» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Ситтков) 130 центнер таряа андалдаха ёhотой аад, бүри юушье хээдүй байhаар. Мүн тэрэшэлэн «Пламя», «Родник» ба бусад колхозууд үрhээ андалдажа эхилээдүй.

Удын сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлдэ 800 га газарта таряа тариха юм. Теэд оройдоо 30 процент үрhэтэй. Правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Баданов «Мүнөө үрhэнэй таряа хаанаhаа олохобши?» гэжэ хэлээд, ямаршье хэмжээ абангүй hууна. Үнгэрхэдөө нүхэр Баданов байhан үрhөө сэбэрлэхэ гэжэ оролдоногүй. Гадна 40 гаран центнер үрhэн болохогүй овёстой аад, мүнөө хүрэтэр андалданагүй. Агротехническэ хэмжээ-ябуулгын түсэб дүүргэгдээгүй, суглуулhан үнэhэн, шубуунай аргал мини хаяатай. Тус колхозой тариянай бригадын бригадир нүхэр Маланов тарилгын бэлэдхэлэй хүдэлмэри эрхилэнгүй, харин ондоо ажалда ябажа байха юм. Тарилгада ябаха унаа моридынь илгагдажа, hайн тэжээлдэ табигдаагүй, хүшэ тамираар муу. Полевой стануудынь заhабарилагдаагүй байhаар.

Мүн Кульска сельсоведэй «Родник» колхоз нимэрхүү байдалтай. Полинуудаа үтэгжүүлхэ талаар эндэ бүри ямаршье хэмжээ абтаагүй. Поли дээрээ наг шэбхэ зөөхэ түсэбөө мини 10 процент дүүргээ. Үбэлдөө поли дээрээ саhа тогтоогоогүй мүртөө мүнөөшье шииг нойто ехээр тогтоохо хэмжээ абанагүй.

Тарилга болотор хэдыхэн хоног үлөө. Теэд, энэ колхоз машина зэмсэгүүдээ бултыень заhабарилаадүй байhаар. Правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Дриевский тарилгын бэлэдхэлэй хүдэлмэри түргэнөөр дүүргэхэ ямаршье хэмжээ абанагүй.

Аймагай бусад олон колхозуудта тарилгын бэлэдхэл хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байна. Полинууд дээрээ шииг нойто ехээр тогтоохын түлөө тэмсэл үшөөл ниитын хэрэг болгогдоодүй. Аймгүйсэдком, тэрэнэй хүдөө ажахын таhаг (даагшань нүхэр Афанасьев) ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэд тарилгада бэлэдхэлые түргэдхэхэ хэмжээнүүдые ойрын үдэрнүүдтэ абаха ёhотой.

Б. Шаралдаев,
манай корреспондент.

Ревенскиин бригадые уринабди

Хонхолойн МТС-эй № 8 тракторна бригадын бригадир Терентий Горюновой хөөрөөнhөө

Үнгэрэгшэ жэл манай тракторна бригада тракторна хүдэлмэриин түсэб 131 процент дүүргээ hэн. Трактор бүхэнөөр 448 гектар (зөөлэн хахалалгаар тоолобол) элдүүрилэгдэжэ, 5 тонно горючи ба түрхилгын материал алмагдаа hэн. Тракторнуудые заhабарилгада hомологдоhон мүнгэнhөө 4 мянган түхэриг алмагдаа.

Механизаторнуудай социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай кубанска тракторист Иван Бунеевэй үүсхэлые бригадынгаа үйлэдбэриин зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсээд, манай бригадын трактористнууд социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, дээшэлүүлэгдэhэн уялгануудые абаа. Сезон соо ЧТЗ тракторaар 2000 гектар, колесно тракторaар 550 гектар элдүүрилхэ, полевой хүдэлмэриин hүүлдэ машинануудайнгаа хахадые техническэ талаарнь hайнаар асарха, заhабарилгын материалай 25 процентые алмаха уялга бидэнэр абаабди.

Часай графигаар түхэреэн сүүдхэ соо хүдэлмэрилжэ, трактор бүхэнэй даалгабаряа дүүргэжэ шадааhаа энэ уялгануудаа бэелүүлхэ байнабди. Түхэреэн сүүдхэ соо трактораа хүдэлмэрилүүлхын тула машинынгаа техническэ харууhа hайжаруулжа, борозда дээрэнь заправка хэхэбди. Һүни хүдэлмэрилхын тула трактор бүхэмнай электрын гэрэлтэй болгогдоо.

270 гектар намарай тариянай гектар бүхэндэ 18 центнер, бусад полинуудай гектар бүридэ 15 центнерhээ бага бэшэ таряа ургуулха уялга колхозой тариянажалай бригадынхидтай хамта абаабди. Хабарай бүхы хүдэлмэри болзор соонь, агротехническэ үндэр хэмжээндэ үнгэргэхэбди.

Механизаторнуудтамнай культурно-ажаhуудалай hайн услови байгуулагдаха. Библиотекэтэй улаан булан байха, «дайшалхы хуудаhан» гаргагдаха байна.

Механизаторнуудай социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, Гашейн МТС-эй С. Ревенскиин тракторна бригадые мүрысөөндэ уринабди.

Кино hайнаар харуулна

Закаменай аймагай кинофикациин таhагай нүүдэл киноустановкын механик Н. Цыренов Утаата-Далхайн, Санагын ба Енгорбойн сомонуудай Соведуудэй колхозуудта кино харуулгые hайнаар эмхидхэнэ.

Ганса март hара соо нүхэр Цыренов «Нюуса мисси», «Зоригтой хүнүүд», «Жуковский» болон бусад картинануудые дурсагдагша сомонуудай колхознигуудта харуулhан байна.

Б. Шойдоков.

ЗАГАҺА БАРИДАГ ЗЭМСЭГҮҮДЫЕ ГАМТАЙГААР АШАГЛАХА

Загаһа барилгын зэр зэмсэгүүдтэ, гүльмэ ба губшуурнуудта гамтайгаар хандажа, тэдэниие дүүрэнээр ашаглаха зорилго загаһашадай урда табигдана. Юуб гэхэдэ, республикын загаһанай предприятинуудай мүнгэн зөөриин гаргашануудай 25—30 процентнь зэр зэмсэгүүдые худалдан абалгада ба һэльбэн заһабарилгада гаргашагдадаг байха юм.

Хэрбээ республикын загаһашадай загаһа баридаг зэр зэмсэгүүдтээ гамтайгаар хандадаг байбалынь, жэл соо туйлай ехэ мүнгэн зөөри алмагдаха байна. Загаһа барилгын ажалые зүбөөр эмхидхэхэ, зэр зэмсэгүүдые наринаар хадагалха складуудые бариха, гүльмэ ба губшуурнуудта, онгосонуудта һайн харууһа хангаха гэжэ загаһанай промышленностиин предприятинуудай болон загаһанай ажалтай колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ даалгаһан тусгаар тогтоол СССР-эй Министрнүүдэй Совет 1949 оной октябриин 4-дэ гаргаа һэн.

Тэрэшэлэн загаһа барилгын зэр зэмсэгүүдтэ гамтайгаар хандаха хэдэн олон инструкцинууд болон брошюрануудые научно-шэнжэлэлгын институдууд тусхай хэблэн гаргаһан байна. Загаһа баридаг зэр зэмсэгүүдые бүтэн бүрин байлгажа, тэрэниие дүүрэнээр ашаглаха хүдэлөөн республикын загаһашадай дунда мүнөө үргэнөөр дэлгэржэ байна.

Жэшээлхэдэ, Карл Марксын нэрэмжэтэ томодхогдоһон (Кабанск) колхозой мэргэжэл дүршэл ехэтэй загаһашан нүхэр Жигульский энэ талаар ехэхэн амжалта туйлана. Тэрэ хадаа сетевой материалнуудтаа гамтайгаар хандахаһаа гадна, тэрээнээ зүбөөр ашаглан, загаһа бариха даалгабаряа хододоо үлүүлэн дүүргэдэг стахановец болонхой. Мүн Усть-Баргажанай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой П. Кирпичёвой бригада нёдондо гульмэнүүдээ гамнаһан ба хуушарһыень һэльбэн заһабарилһанай ашаар 8 мянга гаран түхэриг гүрэнэй мүнгэ алмаһан ба нэгэ жэл соо 3 жэлэй нормо дүүргэһэн байна. Горячинска сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхозһоо нүхэр Г. И. Хлескинэй ба бусад хэдэ хэдэн бригадануудшье загаһа барилгын зэр зэмсэгүүдтэ гамтайгаар хандажа, 3 жэлэй орондо 4 ба дээшэшье саг соо тэдэнээ хэрэглэн, ехэхэн амжалтануудые туйлажа байдаг юм.

Гэхэтэй хамта, загаһа барилгын зарим предприятинуудай ба колхозуудай загаһашад гүльмэнүүд ба губшуурнуудтаа ехэ һаланаар, эзэн бэшээр хандадаг байна. Энээн дээрэһээ боложо, загаһа бариха түсэбөө дүүргэдэггүй, хододоо гээгдэжэ ябадаг ушарнууд олонхи предприятинуудта ба колхозуудта үзэгдэнэ. Жэшээнь, «Красный партизан» (Кабанск) колхозой бригаданууд омуль баридаг гүльмэнүүдээ үнгэрэгшэ жэлдэ 2—3 һүниин туршада уһан соо мартажа, тэдээнээ үмхирүүлһэн байгаа. Тэрэшэлэн Байкало-Кударын аймагай олонхи колхозуудта иимэрхүү байдал үзэгдэнэ. Загаһашадай дунда техническэ һуралсал эмхидхэһэн предприятинууд ба колхозууд үсөөн.

Республикын загаһашад 1951 ондо загаһа бариха түсэбөө саг болзор соонь дүүргэхэ ба загаһа баридаг материалнуудые гамнаха зорилгонуудаа бэелүүлхын түлөө нүхэд Жигульский, Кирпичёв, Хлескин болон бусадай түрүү дүй дүршэлые халан абаха, социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ ёһотой.

И. Артюнин, «Рыбакколхозсоюзай» түсэблэлгын таһагые даагша.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэл

ПХЕНЬЯН, апрелиин 5. (ТАСС). Арадай армиин частьнууд Хитадай һайндуратанай отрядуудтай хамтадаа ябажа, бүхы фронтнууд дээрэ дайсанда эсэргүү хатуу шанга байлдаануудые хэнэ, тэрэнэй хүнүүдтэ ба техникэдэнь ехэ гэмтэл ушаруулжа үргэлжэлһөөр гэжэ Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани апрелиин 5-да мэдээсэбэ.

Корейскэ партизанууд американо-лисынмановска сэрэгүүдэй тылдэ дайлалдана

ПХЕНЬЯН. (ТАСС). Үһөөгөө абагша корейскэ партизанууд американо-лисынмановска сэрэгүүдэй тылдэ улам эдэбхитэйгээр дайлалдажа байна. Дайсанай коммуникацинуудые таһалан, тэдэнэр дайсанай амиды хүсэндэ ба техникэдэ ехэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулна.

Ким Ын Бенэй командалдаг партизанска отряд һүүлэй хоёр һарын турша дотор 10 ехэ байлдаануудта хабаадаа. Партизанууд дайсанай 8000 шахуу солдадууд ба офицернүүдые алаһан, шархатуулһан, 380 хүниие плендэ абаа.

Пак Чон Гынэй партизанска отряд дайсанай 6000 гаран солдадуудые үгы хэбэ, 4 миномёт, 7 ракетнэ ехэ буу, олон тоото хүндэ ба хүнгэн пулемёдууд, винтовконууд, минэнүүд, гранатанууд ба бусад зэбсэгүүдые буляан абаа.

Ли Хен Санай партизанска отряд энэ оной 3 һарын турша дотор лисынмановска 11-дэхи дивизиин 20-дохи полкые ба 9-дэхи полкын 1 батальониие бүрин усадхаа. Энэ отряд дайсанай хэһээлтын отрядуудта эсэргүү шанга байлдаануудта нэгэтэ бэшэ орожо тэдээндэ ехэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулаа.

Һаяхан энэ отрядай партизанууд Йонвол уездэ лисынмановска дивизидэ добтолбо. Байлдаан 4 час үргэлжэлөө. Дайсанай 1000 гаран хүн алагдаба. 92 хүниинь плендэ абтаа. Олон буу зэбсэгүүд абтаба.

Американска солдадууд Кореядэ дайлалдаха дурагүй

НЬЮ-ЙОРК, апрелиин 2. (ТАСС). Кореядэ 6 һара байһанаа мүнөө Гонолулуда ерэһэн өөрынгөө корреспондент Уильям Уо гэгшын статьяе Ассошиэйтед пресс агентство дамжуулба. Кореядэхи американска сэрэгүүдэй моральна байдалынь улам улам унажа байна гэжэ тэрэ статья соонь тэмдэглэгдэнэ. «Бидэнэр хайшаа ошожо ябанабибди?» гэһэн асуудалые 8-дахи армиин солдадууд ходо табидаг болобошье, харюу абанагүй. Минии ябаһан газар бүхэндэ солдадууд энэ дайн хэзээ дүүрэхэ юм бэ гэжэ асуудаг байгаа. Кореядэхи дайнда американецууд илахагүй гэжэ, Корея ерэһэн шэнэ сэрэгүүд дары этигэдэг байна» гэжэ Уо бэшэнэ.

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ПАКТЫН ТҮЛӨӨ!

БОЛГАРИ

Агууехэ табан державануудай хоорондо эб найрамдалай пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй хандалгада гар табилга бүхы Болгари дотор апрелиин 15-да эхилхэнь. Хэблэл, радио болбол политическэ энэ шухала событида ехэ анхарал хандуулна.

«Отечествен фронт» газетэ түрүү статья соогоо иигэжэ бэшэнэ: «Эб найрамдалай пакт баталуулха тухай хандалгада гар табилга хадаа манай эхэ ороной үнэн бодото патриот бүхэнэй нэрэ хүндын хэрэг байхаһаа гадна, эб найрамдалай түлөө болгарска бүхы тэмсэлшэдэй шухала уялга мүн».

ФРАНЦИ

Гар, Эро, Буш-дю-Рон ба Воклюз департаментнуудтахи эб найрамдалай түлөө хүдэлөөнэй организацинуудай түлөөлэгшэдэй суглаан Ним городто болоһон байна. Шэнэ дай бэлэдхэхэ ябадалда шэглүүлэгдэһэн бүхы хэмжээябуулгануудые, проектнүүд ба түсэбүүдые элишэлхэ; нэгэдэмэл тэмсэлэй туһаламжатайгаар эдэ хэмжээ-ябуулгануудые таһалдуулха; нютагай арга боломжонуудые хараадаа абажа, бүхы хүн зониие тэмсэлдэ хабаадуулха; Баруун Германиие зэбсэглэлгэдэ эсэргүү протестын бюллетеньнүүдтэ гар табиха кампаниие шангадхаха; агууехэ табан державануудай хоорондо эб найрамдалай пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй нэгэдэхи сессиин шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ эрилтэ хэһэн уряатайгаар хүн зондо хандаһан хандалгын текст тус суглаан дээрэ абтаа.

АВСТРИ

Эб найрамдал хамгаалха Дээдэ-австрийска конгресс Линцдэ (американска эзэмдэлгын зоно) боложо, тэрэнэй хүдэлмэридэ Дээдэ Австриин бүхы хүн зониие түлөөлһэн 250 гаран делегадууд хабаадаа.

Конгресстэ хабаадагшад хэдэн резолюцинуудые нэгэн һаналтайгаар абажа, Австрида сэрэгэй пропаганда зогсоохые ба эб найрамдал хамгаалха тухай хуули абахые австрийска парламентһаа эриһэн байна.

Эб найрамдал хамгаалха ехэ митинг Книттельфельддэ (английска эзэмдэлгын зоно) болобо. Митингдэ хабаадагшад хадаа дүрбэн державануудай гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй орлогшонорой даб дээрэхи зүблөөндэ эльгээгдэхэ телеграммын текстые нэгэн һаналаар һайшааба.

«Баруун Германиие ремилитаризацилгада эсэргүү, агууехэ табан державануудай хоорондо эб найрамдалай пакт баталуулхын түлөө тэмсэхыетнай уряалнабди» — гэжэ телеграмма соонь хэлэгдэнэ.

Хайфонгын райондо вьетнамска армиин амжалтатай добтолго

ШАНХАЙ, апрелиин 4. (ТАСС). Донг-Трие гэжэ нүүрһэнэй бассейндэ байдаг эгээн ехэ һууриин газар — Уонг-Би городые Вьетнамска арадай армиин эзэлһэн тухай хэлэхэ зуураа, Вьетнамска информационно агентство иигэжэ мэдээсэнэ: Хайфонгын райондо амжалтатайгаар добтолжо, арадай арми мартын 27-ой һүни Уонг-Биин баруун тээ байдаг дайсанай хэдэн бэхижүүлгэнүүдые үгы хэжэ, мартын 28-да городто оробо. 1000 шахуу хүнтэй французска гарнизон буу зэбсэг, һомо хэрэгсэл, ашаанай машинанууд ба эдеэ хоолой зүйлнүүдые хаяжа, сухаряа.

Уонг-Би хадаа Хойто Вьетнамай далай шадарай нүүрһэнэй бассейндэхи хоёрдохи ехэ город, худалдаа наймаанай ба промышленна томо центр, гол мүрэнэй порт ба шоссейнэ харгынуудай уулзабари мүн, энэ городто 100 мянга гаран хүн ажаһуудаг гэжэ агентство заана.

Хитадта хүдөө ажахын түрүүшүүлэй хүдэлөөн дэлгэрээ

Хүдөө ажахын түрүүшүүл, ажалай харилсан туһалалсаха бригадануудай гэшүүд хүдөө ажахын түрүү хүдэлмэришэн Ли Шунь-дагай уряае дэмжэнэ гэжэ Синьхуа агентство мэдээсэнэ.

Хэбэй провинцида хүдөө ажахын түрүү хүдэлмэришэн Сун Лосюэ гэдэгээр хүтэлбэрилэгдэһэн ажалай харилсан туһалалсаха бригада хүдөө ажахын продуктнуудые антияпонско дайнай урда байһанһаа 80 процент ехээр гектар бүриһөө абаха уялга абаа. Хэбэй провинцида ажалай харилсан туһалалсалгын 60 шахуу бригаданууд үйлэдбэриин түсэбүүдые зохёоһон ба мүрысөөндэ ороһон байна.

Ли Шунь-дагай һуудаг ба хүдэлмэрилдэг Шаньси провинцида таряашадай мүрысөөн угаа үргэн далайсатайгаар хэгдэнэ.

Чакар провинцида Лунгаунь уездын арадай түлөөлэгшэдэй һая болоһон конференциин делегадуудтаряашад Ли Шунь-дагай уряа һайшаан абаа.

Трумэнай гадаадын политикада дурагүйтэнэ

НЬЮ-ЙОРК, апрелиин 3. (ТАСС). Гонолулуһаа Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондентын дамжуулһанай ёһоор, США-гэй портовой ашаа зөөгшэдэй ба складской хүдэлмэришэдэй профсоюзай 9-дэхи съезд боложо байна. Съездын хүдэлмэридэ 500 делегадууд хабаадана.

Съезд дээрэ хэһэн элидхэл соогоо, профсоюзуудай хүтэлбэри хадаа Кореядэхи американска агрессиие буруушаан шүүмжэлнэ, «бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай хэрэгтэ угаа ехэ аюултай» политикые ябуулна гэжэ США-гэй правительствые гэмнэнэ.

Пайщигуудай суглаанһаа

Закаменай аймагай Санагын сельпогой пайщигуудай суглаан боложо, сельпогой правлениин ба шалгалтын комиссиин тоосоото элидхэлнүүдые зүбшэн хэлсэбэ. Тус сельпо (правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Б. Жалсанов) 1950 ондо эд бараанай эрьесын түсэбые 116 процент дүүргэжэ, 23.200 түхэригэй олзо доход оруулһан байна. Сельпогой хүдэлмэрилэгшэд эд бараагаар ажалшадые хангахын тула ехэхэн оролдолго гаргаа.

Худалдаа наймаа хэхэ талаар баян дүй дүршэлтэй болоһон продавецүүд, магазинуудые даагшад эндэ олон болоно. Магазинуудта ариг сэбэрые һайнаар сахигдана. Эндэхи хүдэлмэрилэгшэд худалдан абагшадта культурнаар хандадаг болоо. Центральна магазинай продавец нүхэр Г. С. Пренлаев һара ба квартал бүри түсэбөө үлүүлэн дүүргэнэ, худалдан абагшадай эрилтые саг соонь хангана, эд бараанай эрьесын үнгэрэгшэ хоёр һарын түсэб 121 процент дүүргэээ.

Суглаанда хабаадаһан түлөөлэгшэд сельпогой хүдэлмэридэ байһан дутуу дундануудые шүүмжэлһэн байна. Жэшээлхэдэ, 1950 оной турша соо нүүдэл худалдаа наймаан илангаяа малшадай дунда хангалтагүйгөөр үнгэргэгдөө гэжэ тэмдэглэгдэбэ. Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой малшад 40 километрын газарһаа сай ба керосин абахын түлөө колхозой центр ерэдэг байгаа.

Тус сельпо пайщигуудай түрүүшын хэрэглэлэй эд бараанууд — сай, керосин, дабһан гэхэ мэтые дутамаг байлгана гэжэ шүүмжэлэгдээ.

Правлениин ба шалгалтын комиссиин составуудта эрхим хүнүүд һунгагдаа.

Б. Шоноев.

ТЕАТР

„ЗАЛИНТА ААДАР“

Descripción Ородой агууехэ драматург А. Н. Островскиин «Залинта аадар» гэжэ алдарта драмые Бурят-Монголой гүрэнэй передвижной театр сценэ дээрээ табижа эхилэнхэй. Элитэ ехэ демократ-критик Н. А. Добролюбов тус пьесые «Харанхы хаан гүрэн доторхи гэрэл туяан» гэжэ нэрлэхэ зуураа, «Залинта аадар» болбол Островскиин эгээн хурса шанга зохёол мүн болоно гэжэ бэшэһэн байгаа. Хүн зониие доромжолхо, мэхэлхэ, мүлжэн дарлаха ябадал дээрэ үндэһэлһэн арьяатан зэрлиг хуулита үеын барга муухай купецүүд Дикой, Кабаниха гэгшэдэй урдаһаа үнэншэ сэхэ, ород эхэнэр Катеринын эсэргүүсэн тэмсэһэн ябадал «Залинта аадар» соо зүрхэ хүдэлгэмэ хүсэтэйгөөр харуулагдаһан байха юм.

Передвижной театрын творческо составта республика соогоо үнинэй алдаршаһан габьяата артистнуудһаа гадна, һаяхан театральна һургуули дүүргэһэн бэлиг ехэтэ залуушуул орожо, шэнэ эдэбхи зориг гаргажа байһаниинь илангаяа «Залинта аадарые» табилга дээрэ эли тодоор харагдана.

Тус драмын гол героиня Катеринын ролиие ургажа ябаа залуу артистка Валентина Найдакова наадана. Катерина хадаа мэхэ гохо ба худал хуурмаг ябадал дээрэ тогтожо байһан барга бүдүүлиг байдалые зэбүүрхэдэг, үнэн эхэнэр байһан тула уйдхарта байдал сооһоо өөдөө холо урган гарана. Тэрэнэй хадам эхэ болохо хэрзэгы хатуу абарита Кабанихын урдаһаа тэмсэн, гэр бүлынгөө гашуудалта байдалай гэнжые таһа сохин, үхэлһөөшье айнгүй эсэс хүрэтэрөө ошоһон энэ эхэнэрэй образые артистка Найдакова тон зүбөөр ба сэдьхэл хүдэлгэмэ хүсэтэйгөөр харуулан наадана. Катерина—Валентинын иргуу хонгёо хоолойнь, тодо хурсаар хэлэлгэнь, халуун зүрхэнэйнь хүсэтэ орьёлоон—эдэ бүгэдэ тус артисткын бэлиг шадабариие гэршэлнэ.

Хомхой хобдог, дошхон хэрзэгы абаритай, мухар һүзэгөөр нэбтэршэнхэй ба гэр доторойнгоо хүн зониие хайрагүйгөөр хабшан мүрдэн байдаг купчиха Кабанихын ролиие БМАССР-эй габьяата артистка Ю. П. Шангина баһал уран шадамараар наадажа, Кабанихын образ үнэхөөрөө хүн зониие зэбүүрхүүлмээр харагдана. «Амиды ябаһан сагтаа энэ хуушанайнгаа журамые хамгаалжа шадахаб, харин үхэһэн хойном юуншье болог хамаагүй» гэжэ Кабаниха хэлэнэ. Кабанихын гадаада ба дотоодо түхэл шарайе Шангина тон тодо зүбөөр харуулжа шадаһан байна.

Зоргоороо ошоһон хэрзэгы аашата хадам эхынгээ (Кабанихын) үгэһөө гаража шададаггүй, хэтэрхэдээ хүлдэнь мүргэн, тэрэнэй заабаряар инаг һамган Катеринаяа хайрагүйгөөр муулартуулан гомодхоодог, зориг зүрхэгүй залуу купец Тихон Кабановай образые артист Дагба Дондоков үнэн зүбөөр харуулаа. «Юрэнхыдөө хорогүй гэжэ хэлсэгдэдэг Тихон мэтын хүнүүд хэрзэгы муухай, хомхой дарлагшадай туһалагшадынь тула тэдэнһээ дутуугүй хоротой юм» гэжэ Добролюбов бэшэнэ. Нээрээшье Тихон барга байдалай дарлалтаһаа мултаржа шадахагүй дээрэһээ өөрынгөө һамган Катериные үхэлдэ хүргэнэ. Энэ тон орёо образые бүри гүнзэгыгөөр харуулха арга боломжо артист Дондоковто үшөөл бии байха гэжэ һанагдамаар.

Нилээд удаан саг соо театрһаа таһараад байһанаа бусажа ерэһэн шадамар бэрхэ артист Цыден Дамдинов болбол «харанхы барга хаан гүрэнэй» нүгөөдэ түлөөлэгшэнь болохо хэрзэгы мунхаг абарита баян купец Дикой гэгшын образые тодо һайнаар харуулжа шадаба. Дикойн ашa хүбүүн Борис тэрэ сагайхяараа эрдэмтэй хүншье һаа, баһал барга мунхаг байдалда дүүрэнээр баригдаһан, абгаһаа хубита зөөрнеэ абахын тула, тэрэнэй үгэһөө гарахаа болиһон тула ой гутама хэрзэгы хүнүүдэй зэбсэгынь болонхой. Катерина тэрээндэ дурлахадаа үнэншэ сэхэ бодолтой, эрэлхэг зоригтой хадань дурлаа бэшэ, харин уйдхар гашуудалда баригдаһан сэдьхэлдэнь таараха ондоо һайн хүнэй олдоогүй дээрэһээ дурлаһан байха юм. Борисай өөдэгүй зангые артист Жамсо Иванов һайнаар харуулна.

А. Н. Островскиин үеын революционно демократууд тэрээнэй «Залинта аадар» соо харуулагдаһан, арад зоной дундаһаа өөрынгөө оролдосоор эрдэм һуража гараһан дархан-механик Кулигинай образые онсо һайшаан тэмдэглэдэг байһан юм. Кулигин болбол «зэрлиг хэрзэгы заншалта байдалые» эрэлхэг зүрхэтэйгөөр элирүүлэн шүүмжэлдэг ба «арад зонойнгоо энхэ тайбан байдалай түлөө» юугээшье гамнадаггүй байгаа. Тиимэл хадань Островскиин зохёолнууд «арадай ажабайдалые, арадай эрмэлзэлгэ хүсэлнүүдые үнэн зүбөөр харуулна» гэжэ Добролюбов тэмдэглэнэ. БМАССР-эй габьяата артист Миронов Кулигинай шэн зоригто сэдьхэл, зөөлэхэн зан абариие сценэ дээрэ шадамар һайнаар элирүүлнэ. Зүжэгэй эсэстэ өөрыгөө хорлоһон Катеринын бэеые Кабанихын урда асаран, Кулигин ууртай хоротойгоор иигэжэ хашхарна: «Танай Катерина энэл даа. Бэень энэ байна, абагты, харин һүнһэниинь мүнөө танай гарта орохоо болёо. Танһаа үлүү ехэ үршөөлтэ сүүдэй урда мүнөө ошоод байна».

Кабанихын басаган, солгёон дорюун Варвара (артистка Гунсыма Бадмаева) ба Дикойн конторщик, хүхюун хүбүүн Кудряш (РСФСР-эй габьяата артист А. Ильин) гэгшэдэй һүниин сагта сад соо уулзалганиинь тон зугаатай һайнаар харуулагдаһан болобошье, зарим үедөө нэгэ бага бүдүүлигшэг болоно. Артистка Халтагарова мүргэлшэ эхэнэр, хобууша шалиг ба мухар һүзэгтэ Феклушын бишыхан образые тон шадамараар гаргаа.

Тус зүжэгые табигша П. Н. Николаев өөрынгөө түрүүшын энэ хүдэлмэридэ нилээд шадамар режиссер байһанаа харуулба. Уранзурааша Б. Чернутов хүдөөгэй сценэдэ таарамжатай сомор аад, нилээд гоё һайхан декораци зураһан байха юм.

Бурят-Монголой гүрэнэй передвижной театр хоёр гурба һарын турша соо республикын зүүн ба урда аймагуудаар ябажа, өөрынгөө һонирхолто зүжэгүүдые хүдөөгэй зондо харуулхаар гаранхай. Ородой классическа драма «Залинта аадарые» манай колхознигууд болон хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд ехэ һонирхон хараха байха.

А. Шадаев.

АГЫН ҺОНИН...

ФИЗКУЛЬТУРНА ОБЩЕСТВОНУУД БАЙГУУЛАГДАНА

Округой колхозуудта «К... ник» гэжэ физкультурна о... вонууд эмхидхэгдэжэ байна... нөө 23 колхозуудай об... нуудта хүнгэн атлетикэ... харбалгаар, шатар табил... морин спортоор секцинүүд... мэрилжэ эхилэнхэй. Об... нуудта 600 гаран хүн гэш... ложо оронхой.

Колхозуудай правлениную... культурна обществонуудта... гэн зөөри һомолжо, хүд... дэнь туһална.

ШЕФТЭЭ АБАНА

ВКП(б)-гэй окружкомой... мэй тогтоол бэелүүлэн, А... эмхи зургаанууд дүтэ ша... гаа колхозуудые шефтээ аб...

Һаяхан Агын дунда һург... һурагшад шефтээ абаһан... да» колхоздо багшанарайнга... тэлбэри доро ошожо, малай... байрын модо бэлэдхэлгэдэ... лалсаа. Үдэшэнь багша Ж... данжабон колхознигуудта... уншаһан ба һурагшад һо... той концерт харуулһан бай...

ЗАЛУУ АНГУУШАН

9-дэхи классай һурагша... дунда һургуули) Михаил М... сүлөөтэй сагтаа агнуури хэ... нууриин мэргэжэл һайнаар... һан дээрэһээ 1950 —... онуудай агнууриин сезон со... түхэригэй ангай арһа туша...

КОМСОМОЛЕЦУУДАЙ ЭДЭБХИ

Харашэбэрэй сельсоведэй... вэй нэрэмжэтэ колхозой... молецууд малшадай дунда... турно-гэгээрэлэй хүдэлмэри... жаруулха гэжэ шиидээ. Т... дэнэр колхозойнгоо ферм... улаан булангуудые бай... малшадай дунда мүрысөө... хэһэн байна. МТФ ба ОТФ... түл абалгын үедэ хүдэлмэ... 7 комсомолецууд томило... байна.

ЛЕКЦИ УНШАГДАБА

Һаяхан окружной соци... ческэ культурын байшанда... турно-гэгээрэлэй хүдэлмэри... ластной таһагай лектор... Вознов «Ханилан ябалга б... дуран тухай» лекци унша... лекциие окружной центры... гаран залуушуул шагнаа.

Б. Дамдин...

ПИОНЕРНҮҮДЭЙ БАЙШАНДА

Улан-Удын пионернүүдэй... шанда хүгжэмэй, балетнэ,... рай ба бусад кружогууд х... рилнэ. Тэндэ городой пио... өөһэдынгөө дуратай кружо... хабаадалсана.

Һаяхан, мэргэжэлтэ хүг... А. С. Аристовай хүтэлбэ... духовой оркестрын кружого... тоосоото концерт болоо. Эн... жок 2-дохи жэлээ хүдэлм... зуураа, горьтойхон амжал... дые туйлаа. Тэдэнэр Чайко... Рубинштейнэй, Серовой ба... дай гайхамшаг зохёолнууды... ветскэ композиторнуудай д... дые шадабаритайгаар гүйсэд... болоо. Энэ кружогой гэшүүд... толий Попов, Виталий Ки... гэгшэд «Сулико» гэжэ гру... арадай дуунай аялгые альта... гоё һайханаар наадана.

Мүн кларнетист Петя З... гэгшэ Дунаевскиин «Үлгы... тон һайнаар наадана. Вова... тугуев ба бусад пионерн... шадабаритай бэрхээр наада...

Зүгөөр энэ кружогые хүг... инструментнүүдээр гүйсэдөө... гаа һаа хүдэлмэринь үшөө... татайгаар ябуулагдаха... Кружогой репертуарта бү... гэлой хүгжэмүүдһээ ор... һайн гэжэ һанагдана.

Н. Ма...

Харюусалгата ред... Б. А. ОЧИ...

МҮНӨӨДЭР КИНО ТЕАТРНУУД

ОПЕРО ба БАЛЕДЭЙ ТЕА... «Елбэрэй хатан» (20 часһаа).

Ород драмын театрта — ...дайн» (20 часһаа).

Кинотеатр «ПРОГРЕСС» — ...ная площадка» (16, 18, 20, 2... суудһаа); «Гурбан мушкетер» (... 30 минутаһаа).

Кинотеатр «ЭРДЭМ» — «А... 12 часуудһаа), «Советскэ Кир... 5 часуудһаа), «Каджана» (7, ... һаа); «Зэмэгүй аад, зэмэтэйшү... часһаа).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина 26. Телефоны редакции: редактора — 23, заместителя редактора — 7-85, отв. секретаря 3-23. Отделов: партийной жизни, культуры и быта — 4-52, сельскохозяйственного и промышленности — 6-84, мест. информации и писем — 6-84. Для междугородных переговоров — 16.

Н — 03568. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.0...